

S'Ull de Sol

Revista cultural d'Alaior
Març 2020 | Núm. 355 2 €

DL: ME 407 - 1990

CARNAVAL I CLIMA
PENDENTS DE TRES OBRES
ALS CENTRES EDUCATIUS
L'ESQUERRA, 10 ACCIONS
PER L'HABITATGE

Foto: Pere Alzina

S'Ull de Sol

Març 2020 · Edició núm. 355

32 pàgines · Tiratge 1100 exemplars

Coordinador: Miquel À. Marquès

Administrador: Josep LL. Andreu

Equip de redacció: Paco Mercadal,
Pere Gomila, Anselm Barber,
Josep LL. Andreu, Maca Ramos.

Muntatge: Joan Barber Palliser

Col·laboradors: Pere Reure,
Miquel À. Limón Pons, Antoni Gómez
Jaume Cardona "Tanus", Llorenç Pons,
Blanca Ripoll, Quico Sintès, Pep Gómez,
Enrique Cuadra, Francesc Ximenes,
Bep Meler, Marga Juanico, Núria Pons,
Jordi Odrí, Mandy Tuckett

Fotografies:

Redacció, Manolo Barro,
Foto Nueve, Joan Florit

Correcció lingüística:

Pere Gomila i Paco Mercadal

Disseny gràfic: Redacció

Publicitat: Ramon Babot

a/e: publicitatsulldesol@gmx.com
Publicitat MatasRepartidors: Cristina Barber Rotger,
Pura Mercadal PonsEdita S'Ull de Sol, Associació Cultural
Carrer des Forn, 9
07730 ALAIOR (MENORCA)
a/e: sulldesol@yahoo.es
sulldesol@gmail.comIMPREMTA: J. PONS
Cra. Nova, 137 - Alaior
DL ME 407 - 1990S'Ull de Sol s'edita amb la col·laboració
parcial de l'Ajuntament d'Alaior, del
Consell Insular de Menorca i Direcció Gral.
de Política Lingüística del Govern BalearConsell Insular
de Menorca

Francesc Sintès Ximenes

I Mussolini duia tricorni

Pel fet que som un gran admirador del poble alemany —excepte quan la trabucada de teulada els va transformar en germans de Lucifer des de 1934 a 1945— em va doldre especialment que Thomas Kemmerich, un polític liberal, acceptàs el suport d'Alternativa per Alemanya (AfD) per assumir la presidència de Tübingia i així deixar fora la coalició d'esquerres. Tanmateix, Alemanya compta amb una cancellera admirable i de conviccions fermes, Angela Merkel, la política moderna que més admir, tot i que a molta distància de l'incomparable Nelson Mandela. Merkel, criada en un ambient luterà estricte —recordem que son pare n'era pastor—, va prémer amb prou força per fer que la presidència de Thomas duràs solament un dia: olè! Ep, i aquest atac de decència intel·lectual ha deixat el seu partit tocat i enfonsat a Tübingia. El principis primen en algunes persones. No actuen de la mateixa manera els partits que tenim més a prop.

Deia més amunt que els alemanys van embogir, literalment, durant uns 12 anys, però també és cert que han sabut renegar d'aquella etapa i maldar per evitat qualsevol gest o símbol que la recordi. Admetre l'error és la primera cosa que ens cal fer per autocorregir-nos. Veure un símbol nazi a Alemanya no és senzill, veure'n un de feixista a Itàlia no ho és tant, però Déu n'hi do. A tocar de nosaltres no passa açò ni de noves. Estam envoltats de simbologia criminal, com ho estan molts països de l'Est i part de l'Àsia que no acaben d'eliminar estàtues, escuts i banderes associades al comunisme, responsable d'un fotimer de morts pel sol fet de discrepar de la doctrina oficial.

Al territori governat per l'Estat espanyol hem tingut un mix interessantíssim des del punt de vista sociològic. Hem patit (per a alguns gaudit) d'una barreja excepcional: la mescla de records del franquisme i dels seus dos gran aliats, Alemanya i Itàlia. Sorprenentment, trobam aquí mes temples i souvenirs de Mussolini que a la mateixa Itàlia. Vull deixar clar que el fet que menyspreï el franquisme no vol dir de cap manera que defensï certes actuacions de la FAI ni de l'extrema esquerra després de l'injustificadíssim, i econòmicament nefast, cop d'estat de la Lucrecia del Pardo, un general hipermediocre que es va dedicar bàsicament a reprimir els que sospitava que anaven en contra seva i a empobrir el poble. Talment com Mandela, però a l'inrevés.

El setembre de 2017 navegava per la xarxa i, pàgina que obria, pàgina que em tancaven. Va ser una gran nit. No sé quants cop vaig llegir «Este dominio ha sido intervenido y se encuentra a disposición de la Autoridad Judicial» i, just a sota de la llegenda, l'escut de la Guàrdia Civil, símbol en el qual mai no m'havia fixat. I clar, tant de veure'l, va fer que m'adonàs que aquell escut tenia una coseta sobrerera. Tot i que tot d'una vaig pensar que hi era des que el duque de Ahumada va fundar el cos, vaig decidir investigar. Va ser així com vaig fer la descoberta que anava errat. L'escut era de 1943. Increïble. L'havien canviat com a homenatge al Movimiento Fascismo e Libertà de Mussolini, persona a qui l'exokupa de Cuelgamuros va voler regalar Menorca, si la bombardejava convenientment. Tot va cobrar sentit. Les fascies de la Benemèrita em van fer recordar els llibres de text de mon pare —encara els guard— i els pròlegs dels d'italià (escrit per Borja Moll) i d'alemany, que deia una cosa així «soñábamos con sustituir la lengua francesa...». Mala aposta, Adolf i Benito van fer figa, però les fascies de la GC encara hi són. Ara bé, res com el llibre d'Història, que es referia breument a Portugal, just per dir que amb Salazar tot li anava de meravella perquè comptava amb l'ajut miraculós de la Mare de Déu de Fàtima —m'encanta el santuari, però no les bajanades—. Lliçó acabada.

Per a un luterà (practicant) és cabdal seguir tres principis: guanya tant com puguis, estalvia tant com puguis, dona tant com puguis. Això, molts ho duen fins a les darreres conseqüències i és inversemblant veure que un empresari alemany apuja d'una manera injustificada el preu del producte que fabrica. Clavadet al que passa a contrades més properes. Tornarem a cantar Giovinezza? Per cert, la vaig aprendre de mon pare i ell del senyor Hernández Mora: «Sin comentarios». Sort que m'encanten les cançons patriòtiques —fins i tot les alemanyes.

Redacció

Editorial

Carnaval, clima, fems, turisme i lideratge

Foto: Pere Alzina

Una part important de les comparses de carnaval es va fer ressò de l'emergència climàtica, potser el 50% dels participants de la rua del dissabte al·ludien al tema, i ja fa anys que la reivindicació es repeteix a les rues escolars del dijous llarder.

El carnaval és crítica que raja des de baix, llibertat per expressar descaradament allò que més ens indigna. Jornada rere jornada, dia rere dia, sentim justificacions, excuses, mentre els problemes i el futur es compliquen. Arriba carnaval i ens queixam. Però dies després la cosa torna a seguir igual.

Cada hivern és manco hivern. El d'enguany més desconegut que el de l'any passat. Els experts avisen que les previsions de les conseqüències de l'emergència climàtica les patirem a molt més curt termini del que havien previst. La confluència de factors sumarà més ràpidament per abocar-nos els efectes un demà que ja és avui.

Som conscients del problema global, però què feim en l'àmbit local? Sabem que la lluita contra l'emergència climàtica ha de ser individual, local, estatal i global. Què feim del que havíem escrit i decidit? Què fa l'Ajuntament?

Mig poble s'indigna pels plàstics i evita tant com pot que ho contaminin tot. L'altra meitat segueix sense seleccionar el fems, res de res. Passar pels nostres carrers i observar les bosses de fems plenes cada dia, de tot, és una cura de realitat. La meitat del poble fa anys que dedica moltes hores de l'any a decantar i reciclar, mentre l'altra meitat ni s'immuta i causa una factura de fems elevadíssima que pagam per igual, és a dir, uns subvencionen la deixadesa dels altres.

Fa anys hi havia molta més consciència que ara. Hi havia recollida fins i tot de matèria orgànica a Alaior. Va ser el 1r poble amb una agenda local 21 ben aclarida, que contenia moltes iniciatives de tot tipus. Ara l'Agenda local 21 ni es reuneix, no es programa l'execució de les accions aprovades col·lectivament, un autèntic fracàs. La darrera mogudeta de l'Ajuntament respecte del fems, de fa uns anys, era que tot allò que s'estalviàs per la recollida selectiva en contenidors es reinvertiria segons la voluntat dels ciutadans, una mesura per estimular l'ús dels contenidors. Heu vist res més?

Ara serà la Unió Europea qui haurà d'imposar ordre. Els propers anys ja no valdran campanyes de conscienciar, ja ha passat l'oportunitat, serà l'hora dels objectius, l'organització i de complir. Els fems es recolliran, com ja vam explicar en aquesta revista que fa anys que feien a molts pobles capdavaners, per dies i tipus de residus, i qui no complirà ho tindrà més fotut que qui ho farà bé (ja era hora). Hem enterrat milions d'€ as Milà per no haver fet el que calia, quan calia.

Una de les causes de tot açò és la manera de pensar dominant. El clima, la natura i altres coses demostren com

és de ridícul aquest pensament. Per un costat, el poder ens transmet la idea que anem fent individualment, que l'organització col·lectiva ja no està de moda, el culte a fes-ho individualment, paga els teus impostos i les administracions farem la resta. Però resulta que els mateixos que defensen açò, després tenen por de perdre vots quan per atendre els problemes col·lectius han d'imposar mesures antipopulars, i no les imposen. Cauen, i ens fan caure a tots, en la trampa de continuar contaminant i accelerar l'emergència climàtica. Són responsables de baratar el vot dels ciutadans poc solidaris, que els molesta incomodar-se, per l'omissió institucional de solucions, de vendre la salut del planeta per comandar.

Els líders electoralistes són líders de paper banyat. Un bon dirigent no és aquell que només fa allò que li aportarà vots fàcils. I encara és més dolent quan dificulta que la comunitat afronti els reptes de veritat i la fa immadura. Normalment ajornen les reaccions necessàries.

Compte que arran de la gravetat climàtica, alguns experts comencen a avisar que el sector més perjudicat serà el del transport, especialment l'aeri. Si fos així, el turisme mundial, especialment el de les illes, ho notarà. Què faran els nostres líders?

Menorca, Alaior, ha de ser coherent amb les persones que s'expressaven durant el carnaval. El futur és de la consciència planetària. Comencem a preparar-nos per complir i per reinventar solucions. El turisme durarà, però no creixerà, aboquem-nos a les energies netes, a la producció autòctona també del camp, al consum responsable i local, a la cultura i al coneixement. Les nostres autoritats i les institucions han d'estar a l'altura de les circumstàncies.

Antoni Gómez (metge)

Per una mort digna

Ella alenava amb dificultat. Ja feia dies que la malaltia havia passat endavant i l'estava consumint.

Havien estat tres anys de patiments des que li van diagnosticar la malaltia. Al principi les anàlisis, les radiografies, els tacs... i els tractaments i l'esperança, la van mantenir alerta i amb ganes de viure.

Però després de dos anys i diverses recaigudes, va començar a estar cansada de lluitar. Els metges ja no li parlaven igual. Ja no eren tan contundents en la seva recuperació, i la seva cara deia el que no deien les seves paraules.

La seva família va estar sempre amb ella i la van acompanyar en els moments difícils, sempre amb paraules d'ànim i de conhort. Expectants, temerosos i esperançats van resistir com van poder.

Però després de tres anys tot eren males notícies. La malalta no responia als tractaments i les venes estaven destrossades. I els metges ja no sabien què fer.

Ella ho assumia callada i resignada. Sabia que era una lluita desigual i que l'estava perdent.

El dolor, sempre el dolor, la cabdellava. Intentava no donar molèsties a la família, però el patiment era implacable i la mantenia callada i asseguda en aquella butaca. No tenia ganes de parlar, ni de menjar... ni de res.

Els moments que el dolor la deixava, somiava a anar pel camp, a tornar a muntar a cavall, a anar en barca, a visitar els amics... en tantes coses. Però estava allà, asseguda, adolorida, i... consumida.

Jo l'anava a visitar a casa (com es feia abans), i m'asseia al llit i parlàvem. No rallaven de la malaltia, ni de com es trobava (la seva cara m'ho deia tot), sinó de les coses de la vida. I un dia m'ho va dir: "Doctor, estic cansada de viure així. Em vull morir. Açò no és vida i no puc més" i va rompre en plors. A mi se'm va fer un nus a la gola i no vaig poder dir res. Li vaig agafar la mà i li vaig dir que l'entenien, però que jo no hi podia fer res més. "Però açò no és vida, no puc més!" em va

respondre alçant la veu d'impotència. Jo li vaig dir que l'acompanyaria fins el final, però que no podia fer res més.

En sortir al carrer, les paraules del meu pare em rebotaven dins el cap: "no et facis il·lusions de salvar ningú, la feina del metge és ajudar a ben morir a la gent".

Com a metge m'he enfrontat moltes vegades a morts incomprensibles, cruels o innecessàries, i he acceptat com a natural la mort, però aquella impotència davant del sofriment dels meus pacients em desborda i em fa sentir inútil.

La pacient va morir als tres mesos amb una agonia llarga i cruel, i no va morir dignament. Un trist final per a una vida.

Ara, per fi, es discuteix al Parlament de l'Estat una llei per despenalitzar l'eutanàsia, que vol dir que el qui vulgui podrà decidir plegar de viure quan no pugui més de sofriments i patiments.

Lleis com aquesta ja estan instaurades a diversos països del món, i tenen com a principi el dret a decidir si un vol morir dignament o no.

Jo respecto els que vulguin patir, amb resignació, la seva malaltia i el seu dolor. Però heu d'estar amb mi que morir dignament vol dir morir sense dolor i rodejat de les persones que estimeu.

Per tant, no puc entendre com hi ha persones que estan en contra de lleis com aquesta, que ajuda les persones a morir com han viscut, amb dignitat.

Pensau que com naixem, hem de morir. És llei de vida.

Com que us estim a tots, us desig una vida llarga i positiva i... una mort digna.

Salut.

AGENCIA INMOBILIARIA MENORQUINA

VENTA EN ALAIOR

Cochera-Local muy luminoso, con derecho de vuelo y huerto. **135.000 €**

Vivienda en planta baja reformada de 2 habitaciones, baño, cocina, con derecho de vuelo y huerto. **155.000 €**

Piso con ascensor de 3 habitaciones, terraza, 2 baños, cocina y comedor-estar. **159.000 €**

C/ J. Huguet, 64 · ALAIOR · Tel. 971 37 14 99 • 606 204 661
 aim@aimenorquina.com · www.aimenorquina.com

J.L. Cardona

Comentaris a l'avantprojecte de proposició de Llei de Menorca Reserva de Biosfera

El passat dia 20 de gener va acabar el termini per fer aportacions ciutadanes a l'avantprojecte de proposició de Llei de Menorca Reserva de Biosfera, un text publicat al web del CIME, amb quatre apartats: "problemes que es pretenen resoldre", "necessitat i oportunitat de la llei", "objectius i finalitats" i "solucions alternatives".

Set dies més tard del tancament del termini, el 27 de gener, la Consellera de la Reserva de Biosfera, Maite Salord, durant el ple extraordinari que es pot veure al vídeo penjat al web del CIME, entre els minuts 24 i 26, va informar sobre els resultats de la consulta pública valorant ben poc les aportacions ciutadanes. Va dir que les "aportacions" dels particulars eren importants però que eren punts "que ja tenien oberts" i va mencionar uns pocs punts com els típics de descarbonització i transició energètica, litoral, recursos hídrics, etc. Es dedueix d'aquests comentaris al ple del Consell que els particulars no van aportar pràcticament res de nou a la seva Conselleria.

Agraesc l'interès de S'Ull de Sol per exposar un resum dels comentaris que vaig registrar en termini, dels quals, per motiu d'espai, he extret els següents:

a) Consider que molts dels arguments presentats per justificar aquesta llei són molt poc objectius perquè:

- No es té en compte l'elevada capacitat política i normativa dels consells insulars en el nou Estatut d'Autonomia que ha donat a conèixer al públic destacats articles publicats recentment al *Diari Menorca* amb motiu del 40è aniversari del CIME.

- No es denuncia, o no s'exposa, la manca d'iniciatives demostrada pel CIME per aconseguir la transferència de les competències previstes a l'article 71 de l'Estatut. La direcció de Presidència del CIME i la direcció de l'Agència de la RBMe, a les quals he demanat documentació sobre aquestes iniciatives, no han pogut proporcionar-me cap document que demostrï la petició justificada de transferència de cap competència. Els contactes personals que he realitzat a destacats experts menorquins en diferents matèries incloses en aquest article m'han proporcionat informació negativa al respecte. En qualche cas significatiu, com el de la sanitat (art. 71.7), m'han assegurat, a més, que les transferències podrien tenir efectes negatius sobre la qualitat del servei.

- És vox populi que la confecció del Pla d'Acció de la Reserva de Biosfera de Menorca (PARBMe) aprovat pel CIME el febrer del 2018 no va ser cap acció de "dinàmica proactiva", com ho presenta el text al qual es fan aquests comentaris, sinó que es va executar en el darrer moment, davant la possibilitat de retirada del títol de RB per incompliment del termini establert per a la presentació d'aquest Pla d'Acció.

- Un altre document rellevant per al PARBMe, el PTI aprovat el 2003, amb una vigència de 10 anys i pendent de revisió des del 2013, és un altre cas important de mala gestió política que no apareix com a tal.

- Etc.

b) La menció a la possibilitat de "posar en marxa mesures específiques perquè els ciutadans puguin demanar res-

ponsabilitats als poders públics en cas d'incompliment" crec que és una altra justificació mal plantejada o innecessària de l'avantprojecte de proposició de Llei. El ciutadà ja disposa de "mesures específiques" com l'oficina anticorrupció del Govern Balear, la Fiscalia i Mediambient, o altres, per la qual cosa crec que no té gaire sentit desenvolupar més "mesures específiques".

c) També crec que l'avantprojecte de proposició de Llei hauria d'exposar el panorama general sobre lleis similars i ni ho comenta. En una recerca ràpida a Internet només he pogut trobar una llei per a la Reserva de Biosfera d'Urdaibai, publicada pel govern del País Basc. Seria interessant que els experts que elaboren l'avantprojecte actual analitzessin i presentessin els avantatges i inconvenients que hagin aportat lleis similars, ja existents.

d) Agrairia que es tingués en compte almanco la possibilitat d'obligar legalment que, en un termini concret (no superior a 5 anys), totes les institucions autonòmiques i municipals menorquines hagin d'implantar un sistema homologat de gestió i assegurament de qualitat, segons la normativa ISO 9001 o similar. La versió vigent a l'actualitat de la dita norma internacional inclou uns eixos potents com:

- lideratge imprescindible de l'alta direcció de les organitzacions
- consideració del context de l'organització com a factor estratègic
- gestió basada en riscos i en processos organitzatius
- mesurament, anàlisi, avaluació i auditoria interna dels processos

La implementació de la normativa milloraria de manera substancial tant la gestió de les institucions autonòmiques i municipals menorquines com la pròpia Agència del RBMe. I també crec que podria contrarestar les deficients capacitats gestores que exhibeixen amb massa freqüència les persones que dirigeixen les institucions esmentades, freqüentment més concentrades en els atacs i contraatacs polítics que en una gestió més eficaç en benefici de Menorca i de tots els seus ciutadans

CA NA MARU

PANADERIA · BOLLERIA · CAFETERIA

ALAIOR : Plaça des Ramal, 25 - Santa Rita, 2 - Ferreries 11 - Avda. Monte Toro, 36

web: www.canamaru.com e-mail: info@canamaru.com

Maria Solà

Continuen pendents tres obres als centres educatius

S'arrossegueu des de fa anys, però sembla que algunes de les obres pendents en els centres educatius d'Alaior es duran a terme prest. La primera d'elles serà la substitució de l'ascensor de l'institut Josep Miquel Guàrdia que, segons el delegat insular d'Educació, Joan Marquès, començarà dins d'aquest mes de març.

El director del centre, David Font, explica que el passat mes de maig va enviar la sol·licitud a l'Institut Balear d'Infraestructures i Serveis Educatius (IBISEC) demanant el canvi de l'ascensor avariats. "Funcionava malament des de feia molts anys: venia el tècnic, ho aranjava, tornava a funcionar tres o quatre dies i es tornava a espatxar", diu.

Font assegura que les reparacions eren molt costoses i el centre ja no hi podia fer front. "Per aquest motiu vam sol·licitar a l'IBISEC que es fes càrrec de la substitució".

El delegat d'Educació apunta que el canvi de l'ascensor ja està adjudicat i que l'empresa adjudicatària està pendent de contractar un constructor per dur a terme la part d'obra, com llevar les portes existents i col·locar-ne de noves. "Quan ho vegi fet, m'ho creuré", afirma rotund el director.

Però aquesta no és l'única obra de la qual està pendent l'institut Josep Miquel Guàrdia. Des del curs 2017-2018 esperen la conversió de l'antic gimnàs del centre en aules que, segons explica Marquès, està a l'espera d'obtenir la llicència municipal, un tràmit que s'ha endarrerit com a conseqüència que un dels tècnics de l'Ajuntament està de baixa.

El delegat d'Educació assenyala que, una vegada estigui enllestida la llicència municipal, es licitaran les obres, un procediment que s'allargarà dos o tres mesos fins a l'adjudicació final. No obstant això, calcula que les feines es podran dur a terme durant el 2020.

En aquest cas, les obres són compatibles amb el funcionament del centre i, per tant, no és necessari esperar que els joves tinguin vacances escolars. "L'antic gimnàs és un edifici que no s'utilitza actualment i la zona de treball es pot delimitar amb seguretat", afirma Marquès, qui afegeix que ja s'ha acordat amb el centre que les feines es duran a terme durant el curs, reorganitzant itineraris.

El director és escèptic amb els terminis que plantegen

des de la Delegació Territorial d'Educació i, en ser demanat sobre la tardança a l'hora de dur a terme aquest projecte, ironitza: "l'administració fa el que troba i a la vida sempre hi ha prioritats".

Font explica que el projecte inclou la reconversió del gimnàs del Josep Miquel Guàrdia en tres aules de superfície mitjana i dues aules més petites, a més de tres despatxos i dos lavabos.

Tot i això, les obres que més s'estan fent esperar són les de la substitució de la coberta del gimnàs del col·legi públic Doctor Comas, que estan pendents des del 2017. Cal recordar que, en un primer moment, el projecte era reparar la coberta de la instal·lació annexa del centre i, de fet, es van arribar a adjudicar les obres, però finalment es va comprovar que aquesta opció era inviable a causa del seu deteriorament. Per això, l'IBISEC va optar per canviar la coberta, una intervenció que té un cost aproximat de 150.000 euros.

Aquestes són les obres que han aixecat més polseguera en els darrers anys. L'Ajuntament d'Alaior va arribar a denunciar l'abandonament de les seves escoles i instituts per part de la Conselleria d'Educació del Govern balear.

El darrer capítol d'aquesta polèmica l'explica Joan Marquès, qui afirma que la redacció del projecte s'ha externalitzat perquè els tècnics de l'IBISEC "van tapats de feina i no poden assumir la redacció de nous projectes". El delegat confia que durant aquest any pugui estar enllestit el pro-

jecte. Després s'haurà de sol·licitar la llicència municipal i posteriorment es traurà a licitació. "Possiblement entrarà en el pressupost de 2021", conclou.

Tot i açò, des del centre asseguren que les filtracions no suposen un gran problema per al desenvolupament habitual de les activitats que es realitzen al gimnàs. La seva directora, Núria Piris, apunta que les instal·lacions s'empren amb normalitat, fins i tot si plou. "Posam un parell de poals en els punts on hi ha goteres, però açò no afecta el funcionament normal de les activitats

Aquestes afirmacions contrasten amb les de l'anterior director, Julià Hernández, qui el setembre del 2018 va explicar a S'ULL de Sol que l'edifici annex quedava inutilitzat per dur a terme activitats educatives quan plovia. El responsable assenyalava que les goteres mullaven el paviment i, per garantir la seguretat dels alumnes, anul·laven les activitats en dies de pluja.

Piris es mostra satisfeta amb la resposta de l'Ajuntament a les seves peticions més recents. Enguany han tingut goteres a uns lavabos i a l'ascensor i la brigada municipal els

va solucionar ràpidament i, fins i tot, va repassar la teulada dels dos pisos del centre. "Van estar dos dies fent feina i no hem tingut més filtracions", finalitza.

Desde 1953

FERRETERIA ISLEÑA C.B.

FABRICACIÓ I VENDA AL MAJOR
D'ARTICLES DE FERRETERIA

Camí Nou, 80
07730 - ALAIOR

Tel. 971 37 11 04
Fax 971 37 17 98
Mòbil 609 89 11 46

Guillermo Comba Morayta

Microrelat

LA PUERTA PROHIBIDA

Abrió con sigilo una rendija de la puerta prohibida para asomarse a la vigilia nocturna. Empujado por la curiosidad se deslizó por ella. Cuando la puerta se cerró bruscamente penetró en una noche de silencios primitivos. No pudo precisar como había llegado a ese lugar. Pero, tras el persistente ruido de la ciudad, sólo deseó la paz ofrecida por aquel silencio. Más tarde su conciencia se disolvió en el pozo del sueño.

Maria Solà

La vaca menorquina torna enguany a la Fira Arrels

Arrels

FIRA DE PRODUCTE LOCAL I CUINA DE MENORCA

Set vaques pasturen a la finca de Sant Vicenç, molt a prop de l'entrada a Cala en Porter. Els quatre vedells descansen sota un arbre a una tanca propera. Només es troben al matí i al vespre, quan els petits es troben amb les seves mares al bouer i, envoltats de galls i gallines, aprofiten per mamar. És la manera d'educar-los millor, tal com explica en Jesús Mascaró, un dels propietaris, juntament amb els seus tres germans, d'aquesta explotació de 42 hectàrees que va comprar el seu pare l'any 1974.

Mascaró viu i treballa a Sant Vicenç des de fa trenta-vuit anys. Va començar fent feina amb vaques frisones, però es van decantar per la vermella menorquina cap a l'any 2004, quan va comprar els seus primer quatre exemplars a la finca de Son Gall, també a Alaior.

"La vermella menorquina s'adapta millor que la frisona", explica el pagès, qui afegeix que és un animal molt noble que, a més, ajuda a mantenir el camp lliure de males herbes.

Els onze exemplars que té actualment són les filles d'aquelles primeres quatre vaques que va comprar. Assenyala que, cada any, neixen només entre 9 i 10 vedells, perquè les vaques tenen embarassos de nou mesos. Ell s'encarrega d'engreixar-los i els ven quan tenen aproximadament un any.

No obstant això, Mascaró no viu de la vedella menor-

quina, sinó de la venda de la fruita que cultiva a la finca. Assenyala que la vida al camp és dura, especialment entre la primavera i la tardor, quan s'ha de recollir la fruita. Ni els 'xinos' ni les vaques entenen de caps de setmana, dies lliures o jornades dures de pluja o vent.

Els seus exemplars de vermella menorquina viuen en llibertat, però ell sap distingir cada una de les vaques. "Són com de la família", ironitza.

La finca de Sant Vicenç forma part de l'Associació de Ramaders de Bestiar Boví de Raça Menorquina, que té actualment prop de 90 socis. L'entitat es va crear l'any 1997 amb la intenció de fomentar la cria i millora de la vaca de raça menorquina.

Cal destacar que l'any 2001, només hi havia 412 vaques menorquines a tota l'illa, una xifra que es va triplicar en només deu anys. En concret, l'any 2011 la població ja era de 1.555 exemplars i avui dia ja supera els 2.000.

Així i tot, està considerada una raça autòctona de protecció especial a causa de la seva escassa població. Per açò, és objecte d'estudi i es duen a terme actuacions que contribueixen a la seva preservació i desenvolupament.

L'Associació de Ramaders de Bestiar Boví de Raça Menorquina va impulsar la creació del segell de Garantia Vermella Menorquina el 2005 amb l'objectiu de diferenciar els

productes derivats de la vaca menorquina, que inclouen la carn, la llet i, recentment, també el gelat elaborat amb llet de vaca de raça menorquina.

Es tracta d'una espècie poc costosa en relació amb el seu manteniment i que està perfectament adaptada a les condicions climàtiques i de terreny de Menorca. Per açò és una raça de gran valor ecològic, ja que ajuda a mantenir l'equilibri de l'ecosistema del camp menorquí.

Amb la finalitat de donar a conèixer la vaca menorquina i donar visibilitat als productes amb segell de garantia Vermella Menorquina, l'Associació de Ramaders de Bestiar Boví de Raça Menorquina participa enguany per segona vegada en la Fira Arrels, que es durà a terme el 4 i 5 d'abril al Recinte Firal de Maó.

La presidenta de l'entitat, Tònia Ramón, assenyala que l'any passat "vam quedar molt contents". "Vam veure que la gent tenia curiositat per conèixer més de nosaltres", diu.

"La passada edició anàvem una mica perduts i no sabíem com aniria, però va superar totes les nostres expectatives", indica Ramón, qui destaca que la vaca menorquina va guanyant protagonisme any rere any.

"Falta molta feina per fer, és un camí que recorrem a poc a poc, però el fet de ser més visibles a fires com Arrels, facilita que la societat reconegui cada vegada més el distintiu de la Vermella Menorquina i la feina que fa l'associació", conclou.

M.M.

La biblioteca tanca els dissabtes matí

Fins fa poc, la biblioteca d'Alaior tenia obert als usuaris de dilluns a divendres, matí i capvespre, i dissabte matí.

Des de fa uns mesos els dissabtes matí la biblioteca resta tancada al públic, reduint l'oferta als usuaris.

Per conèixer aquesta situació, hem parlat amb Tiago Reurer Morlà, regidor de Cultura. Ens comenta que la majoria de biblioteques de l'illa tampoc obren els dissabtes matí i que, en tot cas, si no es pot obrir és per un problema de personal i hores.

Reurer ens confirma que és una qüestió que tenen molt present, especialment pel servei contractat de les persones que donen servei a la biblioteca, i és difícil ampliar un horari més extens i mantenir-lo com fins fa poc.

El regidor de Cultura també ens recorda que el seu departament té una limitació de personal a l'àrea de Cultura. Quant al personal tenen contractades dues persones, una hi està a tres quarts de jornada i la segona a mitja jornada de treball.

Organitzar torns i tenir en compte les vacances del personal ha estat la raó per la qual des de l'Ajuntament es va decidir de tancar els dissabtes matí.

El Consell Insular dona suport a la Fira del Camp de Menorca

**34 Concurs
morfològic de
bestiar boví frisó
de Menorca**

**14 i 15 de març
de 2020**

**Lloc:
Alaior**

**CONSELL INSULAR
DE MENORCA**
DEPARTAMENT D'ECONOMIA I TERRITORI

Montserrat Sobrevias

Dona que dóna

Dona que dóna dóna,
dóna i dóna com fa la ona.

Mai ha estat gens complicat
aquest nom en singular:
es compon d'un do i d'una ona
com les ones de la mar.

Les dones d'avui en dia
som un gremi especial.
Ens hem tornat feministes;
res no tornarà a ser igual.

Dona que dóna dóna,
dóna i dóna com fa la ona

Fartes d'anys de submissió
ens hem plantat i hem dit: prou!
Sabem bé que no és no
i teixim un demà nou.

Ja no esperam cap bell príncep
que pretengui fer un rescat.
Sabem matar dracs ferotges
i som dones de combat.

Dona que dóna dóna,
dóna i dóna com fa la ona.

N'hi ha que obrim bons negocis
o que inventem nous treballs:
grafiteres, influencers,
domadores de cavalls...

Algunes sabem cosir.
Anam a vermutos poètics.
També ballam blues o swing
i feim convits dietètics.

Dona que dóna dóna,
dóna i dóna com fa la ona.

Moltes feim mil filigranes
i al cap del mes arribam;
amb parella o totes soles
i amb enginy si hi ha al·lotam.

Les dones són qui més donen...
Mai t'ho haves plantejat?
Què hi ha més que donar vida,
o una bona amistat?

Dona que dóna dóna,
dóna i dóna com fa la ona

Redacció

La Coral Cànticus cantarà el *Deixem lo dol* de mestre Carreras

La Coral Cànticus prepara amb il·lusió la interpretació del *Deixem lo dol* de mestre Carreras per al dia de Pasqua. Havien cantat sempre la versió de Jaume Calafat, però enguany la coral va decidir recuperar una de les partitures que de la peça tradicional havia compost el músic alaiorenc Bartomeu Carreras.

Luba Kletsova, directora del cor, ens explica el treball que, amb l'ajuda d'Orest Lemekh, ha realitzat amb l'arranjament del manuscrit de mestre Carreras per al cor. Explica que en la còpia de la partitura les veus estaven escrites

pràcticament a l'uníson o amb fragments a dues veus de forma senzilla a base de tònica sobre dominant. Així han duit a terme, amb el màxim respecte per la melodia original, l'harmonització a quatre veus que estrenarà la coral.

La peça té una estructura de rondó a partir de quatre temes que es van combinant i han anat molt en compte de no canviar res en l'adaptació per a les quatre veus, llevat d'alguna nota que era massa aguda. La directora es mostra molt satisfeta de poder interpretar per primera vegada aquest arranjament del *Deixem lo dol* i el cor hi està també entusiasmada.

Ara farà 17 anys que Kletsova dirigeix la Coral Cànticus. Durant tot aquest temps han treballat i presentat un extens repertori amb músiques molt diverses. Avui és un cor més educat i exigent i que té una altra manera de cantar. El *Deixem lo dol* és una peça que s'interpreta només una vegada a l'any i fins ara s'havia mantingut la versió que es cantava sempre. Ara, la partitura de mestre Carreras s'adaptarà més a la maduresa actual del cor.

Amb la il·lusió per aquesta estrena, Kletsova mostra el desig que qualche familiar de Bartomeu Carreras pogués escoltar aquest *Deixem lo dol* i que agradi al poble d'Alaior. Com és habitual, l'interpretaran després de la missa major de Pasqua, a l'Ajuntament i al Centre Cultural.

SOM TALAIÒTICS?

5a EDICIÓ 2020

PROGRAMA D'EXCURSIONS

15 MARÇ

SANT VICENÇ D'ALCAIDÚS - BINIAIET

(Maó / Alaior) - Guiatge: Elena Sintes

Assistència gratuïta. El cost d'aquesta activitat és assumit pel Departament de Cultura, Educació, Joventut i Esports, del Consell Insular de Menorca.

CONSELL INSULAR
DE MENORCA
DEPARTAMENT DE CULTURA, EDUCACIÓ,
JOVENTUT I ESPORTS

MENORCA TALAIÒTICA
Candidata Patrimoni Mundial

MENORCA
RESERVA DE BIOSFERA

GOB
MENORCA
ECOLOGISME RESPONSABLE

Redacció

L'esquerra local presenta 10 accions per a l'habitatge

Foto: Joan Florit

L'agrupació d'electors exigeix a l'Ajuntament que compri sòl ja per poder intervenir de diferents maneres i evitar els perjudicis de la inacció en un tema que té moltes repercussions.

L'agrupació d'esquerres local ha presentat a l'Ajuntament una proposta amb 10 accions en favor de l'accés a l'habitatge a Alaior. Les propostes estan basades en iniciatives semblants que fa anys es desenvolupen a altres llocs.

El document afirma que allò que podran fer l'IBAVI i el Consell estarà molt bé però serà insuficient per la manca de solars públics a Alaior. I que l'Ajuntament s'ha d'afegir amb unes accions pròpies, que podrien afavorir les promocions de l'IBAVI però també altres respostes locals al problema de l'habitatge.

Junts creu que és imprescindible que l'Ajuntament compri sòl urbà. És inútil esperar obtenir sòl públic dels creixements urbans dels particulars que hi pugui haver, perquè ni el Pla General afavoreix aquesta possibilitat, ni hi ha promotors privats disposats a urbanitzar zones noves. Expliquen que en el passat l'Ajuntament ha tingut un paper més actiu, que ha resultat determinant per atendre les necessitats urbanístiques. Resumim a continuació les accions proposades.

1) ADQUIRIR SÒL EDIFICABLE. Es tracta que l'Ajuntament trobi propietats en sòl urbà que puguin ser interessants per comprar, per capacitat, per massa grans per a l'empresa privada sola. No cal pensar en una sola propietat, potser la solució passa per un conjunt de propietats, però la suma dels quals pugui ser suficient.

Aquest sòl comprat pot tenir diferents processos de posada en valor. El primer i més fàcil és el de cedir-lo a l'IBAVI perquè faci promoció d'habitatge de lloguer. Però hi poden haver altres possibilitats que s'han de tenir en compte segons la superfície i el lloc dels solars comprats.

2) CEDIR UNA PART A L'IBAVI. Les promocions de l'IBAVI són avui exclusivament per a lloguer. Però no farà tots els pisos que necessita Alaior perquè també ha de construir als altres municipis. Una part del sòl comprat pot ser per a equipaments pendants, si convé.

3) VENDRE SOLARS NO ESPECULATS A PETITS PROMOTORS LOCALS. Moltes vegades aquests promotors petits no construeixen perquè els preus dels solars són especulatius i els impedeixen construir amb un rendiment mínim. Aquesta acció seria alhora una intervenció que podria fer baixar en part la resta dels preus dels solars, si el mercat s'adonàs que és una estratègia que l'Ajuntament pot mantenir en el temps. Aquestes iniciatives atrauen petits inversors que poden comprar un pis i posar-lo en lloguer com a fórmula d'obtenir rendiments superiors als interessos bancaris actuals.

4) CEDIR SOLARS A COMUNITAT D'USUARIS PER 50-75 ANYS. Cedir el sòl a canvi que ells construeixin els habitatges. En aquest cas la propietat és sempre pública però es fa un ús privat de l'immoble per un temps fixat. L'Ajuntament no perd la propietat, els usuaris se fan l'habitatge i el viuen com a propi però no el poden patrimonialitzar i així la repercussió de la inversió pública no decau.

5) PROMOURE AMB COOPERACIÓ. Hi ha diferents maneres de sumar l'acció privada a l'acció municipal. La privada està avui bastant aturada perquè no hi ha la rendibilitat suficient. Una fórmula consisteix que l'Ajuntament aporta sòl a preu viable, posa condicions i treu a subhasta la construcció d'habitatge lliure. Han de tenir prioritat els promotors que per exemple destinin a lloguer els 10-15 primers anys. Açò permet atraure petits inversors que poden comprar un pis i posar-lo en lloguer per la renda.

Una altra és baratar zones urbanes noves programades per ser desenvolupades pels propietaris i posar-les en el sistema de cooperació. En aquest sistema la iniciativa de redistribuir les propietats i d'urbanitzar és municipal. L'Ajuntament substitueix les gestions dels propietaris. Hi ha zones de creixement que no serien tan difícils de fer rendibles però que tenen la principal dificultat en la incapacitat dels petits propietaris de gestionar-les, ciutadans que no volen complicar-se en la gestió. Pel sistema de cooperació, l'Ajuntament posa en el mercat nous solars, que poden tenir continuïtat lliure o alguna altra pública de les explicades més amunt.

6) COHABITATGE NOU PER A MAJORS PER IMMOBLES CEDITS. Aquesta acció consisteix en promoure iniciatives de cohabitatge per a persones majors amb la col·laboració

Junts considera una prioritat que l'Ajuntament lideri diferents accions per evitar que l'habitatge, car i escàs, repercutesqui empobrint les famílies.

de la iniciativa privada aprofitant sòl que sorgesqui de les propostes de més amunt. Però la condició és que els usuaris dels apartaments de cohabitatge adaptat a la gent major han de cedir els immobles que tenguin en propietat a l'Ajuntament perquè puguin ser posats en lloguer per un termini d'anys suficient.

Molts dels habitatges actuals de persones majors tenen un o dos usuaris. Hi ha un 25% de persones que són usuàries úniques dels immobles. La permuta només de l'ús d'apartaments de cohabitatges petits per immobles sencers aptes per a 4 o més usuaris, permetria beneficiar el lloguer amb les cases que aportarien les persones majors.

7) REHABILITACIÓ PER LLOGAR. L'IBAVI té una línia d'ajuda per rehabilitar per llogar. No és una solució potent per a cases entre mitgeres, que tenen demandes sòlides de la classe mitjana local i de compradors estrangers. Però sí que podria tenir una utilitat superior per a pisos antics si l'Ajuntament afegís una ajuda local durant uns anys a l'ajuda de l'IBAVI. Fins ara l'Ajuntament ha invertit molt, en repetits exercicis, en la reforma dels enfrents del nucli sense destriar entre ciutadans amb molta o poca renda. El benefici és lloable perquè açò ha embellit l'espai públic. Potser ara ja cal reservar aquests recursos a necessitats més punyents, i a més a més, tenint en compte que els immobles del nucli antic estan molt revaloritzats, gràcies a l'acció pública, i avui són objecte d'una certa especulació que perjudica tothom, potser esdevé el moment que l'ajuda sigui per a pisos que es destinin a lloguer.

8) BOSSA MUNICIPAL DE LLOGUER AVALAT COMPARTIDA AMB CIM. Es tracta de facilitar que hi hagi més propietaris que vulguin llogar amb una garantia del pagament i del bon ús de l'immoble, que fa l'administració. La bossa d'habitatge de lloguer que ha muntat el CIM podria tenir un bon complement amb una acció local afegida, actuar-hi en col·laboració. Hi ha un precedent clar a Alaior. Quan el Cen-

tre d'Estudis Locals va muntar el mateix servei (2004-2006), 81 persones van aconseguir un habitatge a Alaior per aquesta via.

9) OFICINA O GERÈNCIA TEMPORAL D'HABITATGE.

Està clar que totes aquestes propostes no poden dependre d'uns serveis municipals actuals saturats. La solució que ens ofereixen altres ciutats és la de l'oficina o gerència d'habitatge com a organisme autònom. Aquesta gerència podria treballar lliurement amb la col·laboració local de promotors, constructors, agents immobiliaris i propietaris d'immobles per encaminar solucions.

10) COMISSIÓ LOCAL PERMANENT PER L'HABITATGE.

A Alaior hi ha persones que podrien ajudar a solucionar aquest problema, si més no, en part. Ni els treballadors públics ni els representants polítics tenen l'exclusiva en la capacitat de solucionar problemes com aquest. A l'inrevés, a vegades poden entorpir. Fa falta sumar criteris i energies. Una comissió permanent per l'habitatge bé s'ho val. Hi podrien formar part professionals, experts locals i representants dels grups polítics. La seva missió seria ajudar i assessorar a la gerència i empenyer per millorar el problema.

L'agrupació de l'esquerra local demana que les ajudes a façanes del nucli antic prioritzin ara les ajudes a reformes que es destinin a lloguer.

Centre d'Estudis Locals d'Alaior

Foto: Sita Pons

Excursió a Llumena d'en Sebastià

Dia 16 de febrer vam començar la caminada des de l'aturada d'autobusos del poliesportiu cap al polígon industrial. Allà vam veure l'emplaçament actual del forn de calç que pertanyia a Cales COIMECA. Vam explicar el funcionament d'aquesta fàbrica i el perquè d'aquest emplaçament.

Uns metres més enllà vam conèixer on era la bassa de Sant Pere, quines eren les causes geològiques per les quals l'aigua s'embassava i els usos que va tenir durant segles.

Des de l'escorxador municipal vam pujar per la costa de Llimpa i, prenent pel camí d'en Kane, vam arribar fins el camí de Loreto. Allà vam veure el lloc de Llumena Nou, d'arquitectura modernista, el forn de calç de Santa Marianna i vam explicar el projecte de l'obra de la carretera general i les propostes fetes pel CEL el 2015 per afavorir el trànsit a peu entre els camins de Loreto, Llumenes i Alaior amb seguretat.

Després de travessar la carretera vam arribar a Llumena d'en Sebastià. Allà ens esperava Sebastià Pons. Asseguts dalt l'era, en Sebastià ens va explicar l'extensió del lloc, quin tipus de bestiar té (vaques, porcs i bous), quins són els preus del mercat i la seva fluctuació, els preus del pinso i altres dificultats que pateix el camp, així com l'efecte del cap de fibló del 2018 al lloc, la mort de 19 bous durant el darrer any a

causa de cans amollats i la participació del lloc en el projecte de custòdia agrària impulsada pel GOB i el Consell Insular.

Les vaques per a carn les llevarà prest i, en el seu lloc, criarà més bous. Engreixa porcs per elaborar embotits fets a l'escorxador de Maó i que són comercialitzats en diversos punts de venda d'Alaior i Maó sota la marca Llumena d'en Sebastià.

Finalment va contar com disposa d'un terreny pròxim a l'Argentina en el qual Solen Energía Balears, una empresa de Navarra, impulsa la creació d'un parc solar amb una potència de 2,5 MWp.

La visita va acabar amb un tast de la sobrassada feta a Llumena i vam poder visitar les seves instal·lacions.

Llavors vam seguir pel camí de Llumenes fins arribar al tram de cinc-cents metres que els voluntaris van netejar entre 2014 i 2015, a través del qual vam accedir a la carretera de Cala en Porter. Mitja hora més tard arribàvem pel camí des Banyer a les Cinc Boques, on vam explicar les feines fetes pel CEL durant aquests anys per recuperar els camins d'Alaior i donar a conèixer tant els camins com els circuits circulars que es poden fer caminant.

Pàgines patrocinades per

Polígon La trotxa
Avinguda de sa Beguda, 7
07730 ALAIOR - Menorca
ILLES BALEARS
Tel. 971 37 81 57
Fax 971 37 90 41

info@construccionesolives.com
www.construccionesolives.com

Redacció

Necessitam una sala d'exposicions en condicions

Arran dels comentaris realitzats pel Centre d'Estudis Locals d'Alaior en relació a la disponibilitat de la Sala de Cultura Sant Diego per realitzar l'exposició sobre la cova de Biniedrís i la interferència d'altres activitats, que van obligar a tancar l'exposició durant quatre dies en cap de setmana, hem parlat amb Tiago Reurer Morlà, regidor de Cultura.

Des del Centre d'Estudis Locals d'Alaior confirmen que efectivament l'Ajuntament els havia avisat que s'hi podrien realitzar altres activitats culturals mentre l'exposició restàs oberta.

La realitat va ser que entre el 10 de gener i 9 de febrer es van dur a terme tres concerts i una obra de teatre en cap de setmana, cosa que va implicar tancar l'exposició aquells dies, amb el consegüent malestar dels usuaris de l'exposició.

Tiago Reurer ens confirma que quan es deixa per a una exposició, tant la Sala d'Activitats Ciutadanes com la Sala de Cultura Sant Diego, s'assabenta als organitzadors d'aquesta circumstància, ja que a Alaior a dia d'avui no es disposen de més espais adequats per a totes aquestes activitats.

Sobre l'opinió del CEL que Alaior necessita d'una infraestructura en condicions, el regidor de Cultura ens comenta que mentre el claustre de Sant Diego no estigui obert i es pugui disposar de les sales multifuncionals, l'Ajuntament treballa per poder disposar d'altres espais alternatius.

Tiago Reurer comenta que és important tenir en compte la dimensió de les exposicions. Per tant, des de l'Ajunta-

ment s'estudia posar en condicions tant la sala d'exposicions de Xalubínia com l'església de Gràcia per a exposicions de format més petit. Mentrestant, les exposicions de format més gros són les que en un futur es podran exposar al claustre des Convent. Mentre, l'única opció que es té és usar la Sala de Cultura Sant Diego.

Per altra part, en haver assolit aquest objectiu, la Sala d'Activitats Ciutadanes que està a peu de carrer es podrà dedicar exclusivament a conferències, xerrades o presentacions de llibres sense interferir en altres activitats.

S'ÀVIA COREMA

Per segon any consecutiu, i a iniciativa de l'Associació de Premsa Local de Menorca, es va acordar fer arribar a tots els socis de les quatre revistes associades una il·lustració de s'Àvia Corema, per conservar la tradició de les set setmanes de la quaresma.

S'Àvia corema és obra de la il·lustradora ciutadellenca Maria Antònia Casasnovas. L'obra és feta amb la tècnica a l'oli i ha rebut el suport del seu professor de pintura, Rafel Jofre.

L'anècdota la trobaran en els peus. El calçat dels peus de s'Àvia corema són singulars. Dues sabates són fetes per l'artista a partir de patrons de sabates que havia fet son pare abans d'ella néixer. La resta de peus són diferents: un té un ull de poll, una altra és una vamba vermella com les que duen els al·lots avui en dia, una sabatilla o una botina.

L'Associació de Premsa Local de Menorca vol donar suport als costums tradicionals menorquins i fer-se present entre els seus lectors amb aportacions com la d'aquest encartament amb la figura tradicional d'aquesta època, una s'Àvia corema singular.

Miquel À. Marquès

Fotos: Manolo Barro

Intervencions a Torralba d'en Salort

Durant el mes de novembre del 2019 l'Associació d'Amics de Torralba, conjuntament amb l'empresa NURARQ, Menorca, arqueologia i cultura, que gestiona el jaciment arqueològic de Torralba d'en Salort des del 2017, va dur-ne a terme una excavació arqueològica a la zona de davant la façana del recinte de taula.

Irene Riudavets i Cristina Bravo, les arqueòlogues responsables del projecte, ens conten que la intervenció que es va fer al voltant del recinte de taula, va suposar l'eliminació d'un tram de paret seca construïda durant el primer terç del segle XX. Aquesta paret va ser construïda per voluntat de Don Carlos de Salort, l'antic propietari, als anys trenta, en un moment de falta de treball i de carestia. La paret feia una mitjana de tres metres d'alçada i es van eliminar un total de 18 metres lineals de manera que quedà a la vista el recinte de taula, fet que ha permès recuperar-ne una bona visió panoràmica.

Amb aquesta intervenció s'han descobert dos sitjots i un tram empedrat, que no se sap fins on podria arribar, ja que va ser tallat quan es va construir la carretera d'Alaior a Cala en Porter. Els dos sitjots, tenen una fondària mitjana d'1,20 metres i s'ha pogut documentar que el seu ús era per a la recollida i conservació d'aigua. Al seu voltant s'observen canalitzacions picades a la pedra per facilitar la recollida de l'aigua.

Les arqueòlogues ens conten que els sitjots van ser construïts amb anterioritat al recinte de taula, és a dir, molt probablement abans del segle V aC. En un dels dos sitjots es va descobrir un vas de coll alt, semblant als que s'han trobat recentment a sa Mola i avui exposats a l'exposició temporal sobre el notari Joan Flaquer al Museu de Menorca.

Uns metres més enllà es troba la sala hipòstila, un edifici construït per la mà de l'home cobert per grans lloses de pedra planes on alguna s'havia trencat. La intervenció realitzada el 2017 impulsada per la Fundació Illes Balears va consistir a restaurar les lloses, com si fossin cosides aplicant-los un entramat de ferros, per evitar l'esfondrament de l'edifici.

L'espai de la sala hipòstila, usat entre el talaiòtic final i l'època romana, servia com a magatzem de menjar i per donar coberxo a algun animal.

Durant l'excavació realitzada el 2017, entre altres objectes, destaca la descoberta d'una llumeta o llàntia d'oli amb la imatge d'un gladiador romà a més de gran quantitat de restes d'àmfores púniques que contenien vi i diversos molons.

A més, a causa de la neteja de la casa medieval han documentat l'existència dels fonaments i algunes parets d'aquesta casa. També es pot veure el que es pensa que és una capella cristiana amb dues fornícules amb una creu gravada a la pedra a sobre de cadascuna.

La darrera iniciativa que les arqueòlogues actualment duen a terme, és el projecte de recuperació d'un hipogeu d'enterrament que, en algun moment de l'època moderna, va ser reutilitzat com a cisterna del lloc de Torralba. És un espai reutilitzat que pot donar informació sobre els enterraments que s'hi feien.

Tots els materials trobats en les diverses intervencions arqueològiques són estudiats i després dipositats al Museu de Menorca.

Redacció

El Fòrum 3r Mil·lenni prepara un acte entorn de sa Vinya d'en Pere

La Junta del Fòrum 3r Mil·lenni prepara l'acte central d'enguany entorn de sa Vinya de Pere Bagur Massanet. Fa temps que els components de la Junta valoren la millor manera de fer algunes accions en favor de l'obra singular de l'home enginyós, que és en Pere.

Tenen previst que l'acte sigui un dissabte de finals de maig o principis de juny. L'objectiu del Fòrum és posar en valor l'obra d'en Pere inserida a sa Vinya com una manifestació de paisatgisme i de creativitat artística. La Junta prepara diferents tipus de documents que serviran per interpretar el valor d'aquest paratge i de les obres que s'hi contenen. Així mateix vol reunir l'opinió de diferents persones sobre aquesta obra. Està consultant la valoració d'experts i d'autoritats per elaborar aquesta interpretació per tal que sigui coneguda i respectada com un element singular en la cultura insular.

Pere Bagur Massanet és un enginyós autodidacta del món de les estructures estètiques. Bijuter de professió, té una habilitat especial per elaborar formes de tot tipus, des de petites construccions carregades d'encant, fins a reproduccions d'animals a escala natural. Empra materials molt senzills, simples, cosa que és una de les característiques de la seva obra. Combina uns pocs elements naturals amb un resultat espectacular quan a les formes i als colors. Però potser un altre component essencial de les seves creacions

sigui la integració de tots els elements com a parts d'una vinya clàssica. Per açò l'obra mestra de Pere no és cada un dels elements sinó la vinya en el seu conjunt, perquè cada una de les estructures forma part del paisatge únic que conformen parets seques, arbres, ceps, camins i el cel de Menorca.

El Fòrum elaborarà un documental com a eina principal d'aquesta feina per deixar constància de tota aquesta interpretació d'un projecte que és únic a Menorca i que segurament té pocs paral·lelismes a nivell mundial.

L'acte es durà a terme a la sala de cultura des Convent. A més de la projecció del documental, de diferents intervencions orals, s'hi afegirà una part musical relacionada amb aquest petit món de la Vinya d'en Pere.

El Fòrum està content dels actes centrals dels anys anteriors, cadascun, diuen, ha servit per posar en relleu elements de la vida local que van conformant els millors referents de la personalitat local quant a cultura o quant a aportació de persones. Recordem que el primer any es va homenajar Antoni Pons Morlà, el segon es va fer memòria de les aportacions d'Arcadi Gomila i el tercer es va destacar l'altruisme i la humilitat de Pere Oleo. Enguany l'acte serà diferent, el protagonisme serà l'obra d'una persona senzilla però molt enginyosa.

Equip de Govern - Ajuntament d'Alaior

Ajuntament i empreses del municipi decideixen participar en la propera edició de FITUR

L'Ajuntament d'Alaior va mantenir una reunió amb l'empresariat participant a l'estand municipal de FITUR per valorar l'experiència i concretar futures accions.

Les empreses que van acompanyar l'Ajuntament a la Fira Internacional de Turisme, presents en aquesta trobada, reafirmaren a l'alcalde, José Luis Benejam, el seu agraïment i la seva satisfacció pel resultat obtingut a la fira.

Entre les intervencions realitzades pels presents cal citar, per exemple, Raphael Martin, director de l'agroturisme Menorca Experimental, que va mostrar el seu total interès a seguir participant en totes les accions que siguin beneficioses per a Alaior.

Cristina Quintana, gerent de Licors Biniarbolla, va destacar la conveniència de la iniciativa posant l'accent en la gran oportunitat que ha suposat FITUR per promocionar el seu petit negoci i els excel·lents contactes amb distribuïdors que s'han pogut dur a terme a la fira, on han aconseguit interessants opcions de venda dels seus productes a Madrid.

Sandra Rubio, gerent de MenorcAventura, també va indicar rellevància de la iniciativa i va animar els presents a seguir fomentant la col·laboració entre les empreses del municipi i l'Ajuntament per continuar promocionant la marca 'Alaior' com a destinació de turisme sostenible.

Germán Muñoz, gerent de l'agroturisme Lluçassaldent, va ressaltar que cal seguir promocionant Menorca i Alaior com s'ha fet aquest any a FITUR. Mostrà també la seva satisfacció pels fruits aconseguits a la fira.

Marga Allès, gerent de l'agroturisme Antic Menorca, va subratllar que assistir a FITUR juntament amb altres empreses del municipi ha estat una iniciativa molt interessant de cara a donar a conèixer el seu agroturisme a professionals i públic general.

Bernat Morera, accionista propietari de Mascaró Morera, empresa que també es va encarregar desinteressadament de tota la logística duta a terme, va mostrar el seu interès a seguir donant suport a aquest tipus d'iniciatives tan profitoses per a Alaior.

Per la seva banda, José Luis Benejam, batle d'Alaior, va

voler agrair, una vegada més, a les empreses del municipi la seva confiança en aquest projecte que, un cop convertit en realitat, tan bons resultats ha obtingut, pel que fa a posicionament de la marca 'Alaior', per als propis expositors i per a tots els vesins en general.

L'Ajuntament d'Alaior i les empreses presents a l'esmentada reunió acordaren la participació del municipi, seguint el model ja experimentat en aquesta primera ocasió, en l'edició del 2021 de FITUR. José Luis Benejam, batle d'Alaior, va afegir que «Alaior tornarà a assistir a

FITUR sempre que Menorca no compti amb un estand propi diferenciat al de les Balears».

Alaior viu el Carnaval

Durant els dies 20 a 25, varen tenir lloc a Alaior els actes de la celebració del Carnaval.

Entre altres, la Volta de Disfresses i Bujots, on els alumnes més petits de les escoles voltaren pels carrers del poble i visitaren Bernat Figuerola a l'Ajuntament.

El mateix dia 20 també tingué lloc la recollida de Bernat Figuerola per dur-lo al poliesportiu, on més tard també hi hagué el ball de carnaval per als més joves.

El 22 es va celebrar la Gran Rua de Carnaval, amb les millors dades de participació dels darrers anys. Va resultar guanyadora la comparsa del Mercat de ses Coses Polides, amb un premi de 700 euros i un pernil. En total, aquell vespre l'Ajuntament d'Alaior va repartir un total de 1.900 euros, entre molts altres premis.

El 24 va tenir lloc la Gran Revetla juvenil de Carnaval a la plaça des Ramal i també al poliesportiu.

Com és tradició, per tancar els actes de Carnaval, el darrer dimarts es cremà en Bernat Figuerola després de llegir els notaris les seves últimes voluntats.

Bep Meler

Per al camp, l'aigua de pluja

Fabricació de barres de gel a Alaïor

Entre els anys 50 i 60, hi havia a Alaïor, al carrer Pare Huguet, cap de cantó amb Carretera Nova, un local amb cambres frigorífiques i fàbrica de barres de gel. Era gestionat per n'Eduardo, i era propietat era d'en Pedro Florit, conegut com en Pedro Esquerrà.

A l'interior de les cambres frigorífiques, s'hi guardaven fruites per a la refrigeració en fred per prolongar-ne la conservació i maduració i allargar així el seu termini per a la venda i consum.

El fred es produïa mitjançant el gas amoníac, format per la mescla d'un àtom de nitrogen i tres d'hidrogen.

Record que a vegades vaig ajudar en Xumeu i en José Florit, fills d'en Pedro, a entrar i col·locar canastres de fusta plenes de pomes blanques d'hivern a l'interior de les cambres frigorífiques.

Algunes vegades es van produir fuites de gas amoni, que feien que haguéssim de fugir, a corrents, de cap al carrer, pel seu fort olor a purins, i una fortor desagradable. L'amoni és molt lleuger, menys que l'aire, incolor, no es veu; i feia coure els ulls i tancava l'alè i les vies respiratòries, de manera que produïa un fort escanyament a la gargamella.

A l'interior d'aquestes cambres feia molt de fred, devers uns menys 10 graus centígrads. Quan sorties al carrer, hi podia haver uns 20 o 30 graus més, segons l'època de l'any.

El gel es produïa amb l'amoniac líquid, que, en evaporar-se amb rapidesa, produeix un intens fred, que s'emprava per refredar una salmorra que refredava l'aigua fins que aquesta estava congelada i produïa el gel, que quedava a la bassa o clot.

S'emprava aigua procedent de la cisterna, que havia estat replegada de les teulades per les pluges caigudes durant l'any. Amb aquesta aigua dolça s'omplien els motlos, perquè es pogués congelar i formar les barres de gel. L'aigua tardava unes 6 o 7 hores en aconseguir la solidesa suficient.

Es tallaven trossos de barra o bloc de gel amb un xorrac, serrant-los a la mida que necessitava el client. Les barres solien pesar entra 12 i 25 quilos, i tenien unes mides de 100 x 30 x 20 cm. Hi havia motlos de diverses mides.

La distribució per la població es realitzava amb un carro estirat per una somereta. Més endavant es va repartir amb un tricicle equipat amb un motor d'explosió de dos temps. També

es va emprar un carret d'empènyer de tres rodes, amb cercles de ferro, fabricat de llenya i fusta, amb una vara de llenya per empènyer-lo cap endavant.

Per extreure les barres de gel del clot i carregar-les en els carruatges s'utilitzaven unes tenalles o pinces metàl·liques, especials amb dents, que estrenyien i es clavaven en el gel.

Algunes cases disposaven de geleres encastades i alineades amb els fogons de la cuina. També solien tenir neveres, anomenades geleres. El seu interior estava folrat d'uns suros gruixats i recoberts d'unes planxes de zinc, per mantenir el gel i endarrerir així la seva fusió i dissolució.

Les cambres i les geleres eren folrades de suro molt gruixat, i unes grans portes tancaven hermèticament les fuites del fred acumulat en el seu interior.

L'amoniac és miscible amb aigua, i la seva fórmula química es NH_3 . És un fertilitzant utilitzat en els cultius agrícoles, procedent dels purins dels sers vius.

L'amoniac és corrosiu en molts de metalls i matèries compostes de ciment i altres. Controlat, però, es pot utilitzar en la neteja domèstica, en petites dosis. I amb precaució, protegint-se de la inhalació i el contacte amb la pell, d'esquitxar-se els ulls, etc.

L'amoni vessat a la mar en altes dosis, per una avaria en alguna depuradora, pot provocar l'excessiu creixement de certes algues i el desenvolupament i naixement d'unes altres. A l'estiu, a causa de les altes temperatures i de l'escalfament de l'aigua, algunes algues minúscules o microscòpiques pugen a la superfície de la mar, riu o llac, provocant la coloració marronca de les aigües superficials, semblant a la de la dissolució dels sòlids fecals i purins.

P.G.

Febrer

Presentació del llibre *Desaïllant l'art*

El dia 2, a la Sala d'Activitats Ciutadanes, es va presentar el llibre *Desaïllant l'Art*, un esplèndid recull dels articles que Carles Giménez publica quinzenalment al *Diari Menorca* sobre els artistes menorquins i el món de l'art. Va obrir l'acte el batle d'Alaior, José Luis Benejam, que recalca la importància de l'art i el suport que se li vol donar des de l'Ajuntament. A continuació van parlar Josep Bagur, director del diari Menorca, i Fina Salord, coordinadora científica de l'IME, que han estat els editors del llibre. Pere Gomila, per la seva part, va fer una anàlisi del contingut i va remarcar l'excel·lència dels articles que escriu Carles Giménez. Va tancar l'acte l'autor que explicà com va sorgir la idea de les seves col·laboracions al diari i va fer unes interessants consideracions sobre l'art a Menorca i la necessitat de la seva projecció exterior.

Concert de contrabaix i veu

El dia 9, a la Sala d'Activitats Ciutadanes i dins la programació de Joventuts Musicals, el contrabaixista Luis Cojal va oferir un interessant concert sota el títol "Paisajes sonoros del alma", en què el músic, virtuós del contrabaix en el repertori de la música culta, interpreta creacions pròpies on es fonen i interactuen la pròpia veu i l'instrument. Les peces mostren influències del jazz, la música espiritual, afro i, especialment, cubana d'on ell és originari. Un projecte original que va ser molt ben acollit pel públic.

Pàgines patrocinades per l'Ajuntament

Col·loqui per al diàleg

El dia 10, a la Sala d'Activitats Ciutadanes, dins el cicle "Col·loquis per al diàleg" que organitza Junts per Lô, es va tractar el tema "Centre històric d'Alaior. Pacificar per revitalitzar?". Hi van intervenir Pere Alzina, doctor en pedagogia, i Lis Figueres, arquitecta cooperativista especialista en entorns sostenibles. Els convidats van reflexionar sobre la relació dels ciutadans amb la seva ciutat i van coincidir a definir la ciutat com un lloc de convivència, que hauria de ser sobretot per a les persones en uns espais socials integradors. Per açò és imprescindible harmonitzar les necessitats dels ciutadans amb el trànsit de vehicles.

Cicle de jazz i blues al Convent

El dia 15, a la Sala de Cultura Sant Diego, es va iniciar el Cicle d'hivern de jazz & blues, organitzat per l'Ajuntament. En aquest primer concert van actuar Subtext Trio, un grup de jazz mediterrani ja consolidat a Menorca, que omplí Sant Diego d'un ambient íntim i acollidor. De la mà d'Icar Tosset a la guitarra, Edu Coll a la bateria i José Gómez al baix, interpretaren temes propis i algun estàndard de jazz, atès que l'eclecticisme és un dels punts forts del grup.

Celebrem Santa Eulàlia

El dia 16, a l'Església de Santa Eulàlia, organitzat per l'Ajuntament, va tenir lloc el ja tradicional "Celebrem Santa Eulàlia", amb motiu de la celebració de la patrona d'Alaior, el 12 de febrer. L'acte va consistir

en la missa dominical amb la presència dels Gegants d'Alaior. Posteriorment es va dur a terme un cercaviles fins a arribar a l'annex de l'IES Josep M. Guàrdia.

Concert de piano a l'Espai Rotger

El dia 16, a l'Espai Rotger, Joventuts Musicals va presentar un concert de la pianista Rosalía Gómez Lasheras, guanyadora de la darrera edició del Concurs de JM d'Espanya. La pianista va oferir un programa monogràfic sobre l'exploració dels límits de la tonalitat per part dels compositors des del Barroc a la música contemporània. Van ser especialment interessants les dues obres més modernes, una sonata d'Alban Berg i *Musica Ricercata* de G. Ligeti. Gómez Lasheras va mostrar la seva extraordinària musicalitat i virtuosisme interpretatiu.

Glosat dels Darrers Dies

En el marc de la festa de la Diada de les Illes Balears, dia 23, es va realitzar a l'església de Gràcia el Glosat dels Darrers Dies amb la participació dels glosadors Martí Tudurí, Toni Rotger, Joan Pons i Marc Barceló, aquests dos darrers fent també de sonadors. Van glosar la primera part disfressats de vídues d'en Bernat Figuerola, mentre que a la segona part es van llevar el dol per convertir-se en dones alegres. Una vetlada que féu les delícies dels assistents.

Taula rodona sobre habitatge

El dia 27, a la Sala d'Activitats Ciutadanes, organitzada pel Fòrum 3r Mil·lenni, es va celebrar una taula rodona sobre el problema de l'habitatge, en què els ponents Eduardo Robsy (director general d'Habitatge del Govern), Cristina Gómez (consellera d'Habitatge del CIME) i Enric Taltavull (Col·legi d'Arquitectes de Menorca) analitzaren la greu situació que presenta avui l'accés a l'habitatge. Les diferents aportacions i diàleg posterior resultaren d'un gran interès.

El recital Vershivern as Convent

El dia 29, a la Sala de Cultura Sant Diego, organitzat pel Consell Insular amb la col·laboració de l'Ajuntament, i dins el programa de la Diada del 1r de març, es va presentar la IV edició del recital de poesia Vershivern. L'acte va comptar amb la participació dels poetes Magda Seoane, Francesc Riudavets, Sílvia Pons, Damià Rotger, M. Magdalena Gelabert i Miquel Àngel Adrover (els dos darrers de Mallorca) i dels músics Guiem Soldevila al piano i Pau Cardona al violoncel. Va resultar una magnífica vetlada per la gran conjunció entre música i poesia, per la diversitat i qualitat dels poetes i per la creació d'un ambient íntim ple de sensibilitat. Van presentar el recital, que comptà amb una nombrosa assistència de públic, els coordinadors Pere Gomila i Lluïcia Palliser.

Joventuts Musicals organitza el VI Curs de Música de Menorca

Del 8 al 14 de juliol es desenvoluparà el curs de música que organitza cada estiu Joventuts Musicals d'Alaior. Està orientat a estudiants de violí, viola, violoncel i contrabaix de tots els nivells que rebran 4 classes individuals de l'instrument, formaran part d'una orquestra de cordes i treballaran l'expressió corporal. Els alumnes interessats a realitzar la matrícula ja ho poden fer a través del formulari que es troba a la següent adreça: <https://cmalaior.wixsite.com/musica>. A la mateixa pàgina, hi trobaran informació més detallada.

Consorti de Residus i Energia

De la cuina al camp. Aprèn a fer compost

El Consorci de Residus i Energia de Menorca ha posat en marxa la tercera edició de la campanya FER COMPOST ÉS LA PERA!, una bona ocasió per aprendre a fer compostatge a ca nostra. En total, vuit tallers, que tindran lloc del 5 al 27 de març a tots els municipis de l'illa, i que seran impartits per Martí Andreu Villalonga, tècnic superior en paisatgisme i medi rural.

I és que cadascun de nosaltres produïm una mitjana d'1,4 kg de fems cada dia, dels quals un 44 % són matèria orgànica, més del mig quilo que podem reciclar fàcilment si tenim un compostador.

Al compostador s'hi poden tirar dos tipus de fems: matèria seca i matèria humida, mai residus com deposicions de mascotes (excepte les de bestiar), filtres de cigarrets o bolquers.

Dins matèria humida hi entrarien restes de fruites, verdures i hortalisses, restes de menjar i pa i també restes de carn i peix, closques d'ou, marisc i fruita seca i fins i tot paper de cuina brut de menjar, solatges de cafè i restes d'infusions i de plantes del jardí (tallades). Com a matèria seca, s'entén poda (triturada), fulles seques, serradís i reganyols, palla i gespa seca.

Fer compost és fàcil, gratis i molt agraït: ajudam el planeta a ser més sostenible i de passada les nostres plantes estan més polides que mai.

Aprèn a fer compost amb els tallers que organitza el Consorci de Residus i Energia a tots els pobles de Menorca. Vuit tallers totalment gratuïts per aprendre que FER COMPOST ÉS LA PERA!

PROGRAMA

Alaior
Dijous 5, 20.00 h
Sala d'Activitats Ciutadanes

Migjorn Gran
Divendres 6, 19.30 h
Saló Verd de l'Ajuntament

Sant Lluís
Dimarts 10, 20.00 h
Sala Albert Camus

Es Mercadal
Dimecres 11, 19.30 h
Centre de Convencions

Ferrerries
Divendres 13, 20.00 h
Sala Sociocultural

Es Castell
Divendres 20, 20.00 h
Sala de Plens de l'Ajuntament

Maó
Dijous 26, 18.00 h
Aula Ambiental Deixalleria de Maó

Ciutadella
Divendres 27, 20.00 h
Sala de Plens de l'Ajuntament

DE LA CUINA AL CAMP

FER COMPOST ÉS LA PERA!

3a EDICIÓ

APRÈN A FER COMPOST A CA TEVA

AMB ELS TALLERS DEL CONSORCI DE RESIDUS I ENERGIA DE MENORCA

DEL 5 AL 27 DE MARÇ, A TOTS ELS MUNICIPIS DE L'ILLA

ALAIOR 5 MARÇ	SANT LLUÍS 10 MARÇ	FERRERIES 13 MARÇ	MAÓ 26 MARÇ
ES MIGJORN GRAN 6 MARÇ	ES MERCADAL 11 MARÇ	ES CASTELL 20 MARÇ	CIUTADELLA 27 MARÇ

SORTEIG DE COMPOSTADORS

ENTRE ELS ASSISTENTS

ORGANITZA:

consorci de residus i energia de menorca

MÉS INFORMACIÓ:

971 35 41 72 @rsu@cime.es

M.M.

Proposen un pas de vianants

Diversos veïns de la zona nord del poble ens han fet arribar una proposta de pas de vianants.

El trànsit dels vianants que venen o van cap al polígon, i que han de travessar prop de la rotonda que uneix els carrers de Jaume II amb el del Caminet des Pou Nou, crea problemes.

Així com els transeünts que pugen o davallen des dels centres educatius tenen passos de vianants que els permeten travessar amb facilitat a uns pocs metres de la rotonda, en canvi els que han d'anar des del carrer Jaume II cap al Caminet des Pou Nou o a l'inrevés han de travessar els passos de vianants situats metres més enfora, un devora la botiga de Ca na Maru i l'altre a mig camí des Pouet Nou, ambdós situats a l'Av. Mare de Déu del Toro.

La proposta que hem rebut és la de posar un pas de vianants just abans d'arribar a la rotonda, davallant per l'Av. Mare de Déu del Toro, per travessar el carrer prop de la rotonda i evitar haver d'anar més enfora, amb bona visibilitat tant per als vianants com per als conductors dels vehicles.

A r r e l s

FIRA DE PRODUCTE LOCAL I CUINA DE MENORCA

4 = 5 abril

RECINTE FIRAL DE MENORCA-MAÓ

firaarrels.com #firaarrels

Jordi Odri

Recordar sense nostàlgia

El 22 de febrer es van complir 81 anys de la mort, probablement de pena, d'Antonio Machado a l'exili francès de Cotlliure, on havia arribat fugint del "glorioso alzamiento nacional" i la guerra civil. L'últim vers, un record: «Es-tos días azules y este sol de la infancia».

Menorquí com soc, d'adopció i devoció, retorno de tant en tant a la ciutat on vaig néixer i on vaig passar infantesa, adolescència i part de joventut. M'agrada i és a prop. Vells amics, transformacions del paisatge, i a més tot allò que ofereixen les ciutats grans d'espectacles i exposicions. Aquest cop, a més a més, el plaer de veure en directe amics de la nostra petita roqueta oferint-nos la seva música a la ciutat comtal, inoblidable i bon concert al Razzmatazz dels joves Borja Olives i ses Bísties de Mongofre i dels veterans i potents Puretones, missatge i força des de visions diferents, des d'estils diferents, però magnífics ambdós, que ens van oferir un concert memorable.

Acabat el concert, passeig per la ciutat nocturna que convida al record, intentant no caure en la nostàlgia exagerada, que com tothom sap és un error. No així el record, que nodreix i alimenta i projecta al futur; i amb aquesta sensació i la bona companyia (ja sabeu, com deia la cançó, "With a little help from my freinds") vaig anar-me'n a dormir. El dia següent, caminant tot sol i sense pressa per la ciutat, vaig recuperar la sensació del dia anterior i, mentre passejava pels espais que havien canviat d'ús, intentava recordar què hi havia abans i, en alguns casos, quina relació tenien amb mi. Així que, a poc a poc, anaven apareixent persones i personatges del meu passat i allò que em va succeir allà en cada moment, amb familiars, amics, amors... I se'm va fabricar una bella frase per a tots: la ciutat encara està impregnada de tu. Evidentment, tot allò es va acabar; viatge solitari, amb una copa a un local carregat de records, fins i tot d'alguns que formaven part de la vida d'altres que jo m'estimava, el pare i la mare, i de quan jo encara no hi era. Veient-me reflectit al mirall, tot aquest passat m'empenyia cap al futur d'aquesta cara nova que és la que tinc i la que passejo pel món i per les coses.

Tot això, estirant del fil, m'ha portat a pensar en aquest menyspreu que alguns senten pels records, per determinats records. Alerta, diuen, que això obre velles ferides, i conviden a l'oblit d'allò que va passar i a l'acceptació d'aquest fet com si fos natural. Oblidem idò que García Lorca, juntament amb un munt de gent anònima, està enterrat en una cuneta d'un lloc perdut, assassinat pels feixistes "por rojo y maricón". No és nostàlgia, i encara menys desig de revenja (creu el lladre que tots són com ell) del passat, sinó desig de construir un futur complet amb tota la informació del passat. Mentrestant, alguns destrossen làpides amb versos del poeta Miguel Hernández, sense entendre res de res, pensant, potser, que esborrar els poetes morts pot fer morir la poesia.

Anselm Barber

El poble d'Alaior que podria ser

Són poques línies però poden bastar per insinuar la societat que hauríem de regar en comparació al conjunt de cullebrats que ens ofeguen (pluvials, polígon, comerç, Convent, PGOU, habitatge... tot té un perquè).

En el meu Alaior utòpic no deixariem les decisions només en mans dels polítics. Fa temps ja que està demostrat que els partits principalment se serveixen a ells mateixos i als seus dirigents, per allò de repetir a la cadira. Els objectius del poble estarien ben clars i serien més coneguts que els objectius de qui diu que fa poble mentre el poble es desfà.

Com a instrument més ràpid de sortir del declivi i remuntar hi hauria fórmules perquè els alaiorencs amb criteri tinguessin més pes que la sort burocràtica o l'oportunitat electoralista. Hi hauria equips de feina millors que el consistori, en comerç, habitatge, Convent... El protagonisme seria de la societat civil, la que coneix, és altruista i desinteressada i no dels professionals de la partitocràcia.

- La cultura estaria en mans de les entitats i dels productors de cultura, com ho estan els esports. Hi hauria més alaiorencs creant i gaudint-ne.

- L'ampliació del polígon ja faria temps que comptaria amb electricitat perquè l'Ajuntament mai no hauria dubtat anys a coliderar el projecte i no hauria fet tard.

- L'habitatge seria la prioritat del municipi perquè no empobris més l'economia de les famílies.

- Hi hauria tota una moguda en favor del comerç de proximitat, i tots els consumidors fidels tindrien beneficis importants que els botiguers atorgarien contents amb vendes majors.

- Hi hauria un conjunt d'atractius turístics permanents: rutes, espais a visitar, concerts, una oficina de turisme al Convent potentíssima que oferiria plans al dia.

- Els joves ja no serien espectadors i clients del poder, sinó que protagonitzarien i liderarien projectes de progrés en tots els àmbits.

- L'urbanisme seria veritablement obert, prou fosc. Ajuntament, promotors, constructors i ciutadans debatent i col·laborant sobre els equipaments i les infraestructures amb les finestres obertes i els arguments damunt la taula.

- Els ciutadans complidors tindrien el bon tracte que es mereixen, perquè així augmentarien. Per exemple, els que reciclen els fems no pagarien el mateix que els qui omplen es Milà.

- Cap alaiorenc petit, ni un, es quedaria sense escola per preu, ni sense practicar totes les activitats extraescolars que li convinguessin. Perquè el tresor d'un poble són les capacitats dels seus habitants.

- S'hauria acabat l'època dels recursos de l'Ajuntament de genolls de l'electoralisme del PP. Què seria Alaior avui si sempre hi hagués hagut aquesta usurpació de la iniciativa per part d'un Ajuntament que fa feina amb uns objectius pobríssims? Un poble sotmès a les necessitats electoralistes de les persones del PP. Hi ha criteri més empobridor? Les estadístiques d'Hisenda demostren que som a la coa.

Junts per Lô

Amb veu i vot

Premi Donasses 2020

Sisi Armengod

Un any més, Junts per Lô ha organitzat, amb motiu del dia de la dona, un acte públic que pretén fer-nos a totes i tots més conscients de les vàlues que persones de la nostra comunitat atorguen al poble que compartim. Es tracta de reconèixer les petites, o no tan petites, victòries que gent del nostre entorn assoleix al llarg de la seva vida i que ens fan evolucionar un poquet més cada dia a tots plegats. Enguany l'acte se celebrarà a la seu de la UIB, el dia 9 de març, i durà per títol "Dones que traspassen fronteres", tan físiques com metafòriques. La persona que ens oferirà la conferència inicial, Laia Grau, és una arquitecta lleidatana, vinculada a l'Ajuntament de Barcelona, que ens parlarà de com pensar les ciutats i els pobles des d'una perspectiva feminista. En un món, l'urbanisme, tradicionalment pensat des de la perspectiva masculina, la mirada de les dones traspassa fronteres conceptuais i atorga una visió diferent i nova.

A continuació, el Premi Donasses 2020 serà entregat a la que va compartir amb nosaltres molts anys de la seva vida, tot i no ser nascuda a Menorca: Sisi era artesana, era artista, era una persona que havia deixat arrels i petjada per diferents llocs del món per on havia passat, tot traspasant fronteres socials i geogràfiques. A Sisi se la va endur una malaltia molt poc comuna ja fa alguns mesos, però la gent que més la va conèixer i tractar ens versarà sobre la seva vida i qui va ser aquesta dona valenta, conciudadana nostra. A vegades, a Menorca en general i a Alaior en particular, tendim a veure la gent vinguda d'altres terres com a forana, encara que faci molt temps que conviu amb nosaltres. Ens organitzam en cercles socials concèntrics que a voltes no entren mai en contacte. I aquest desconeixement mutu és el que genera distàncies que hem de voler salvar entre tots. També per açò és bo, saludable i de justícia que posem en valor a aquelles persones que han compartit i crescut al nostre poble.

Amb aquesta voluntat, la d'integrar, visualitzar i traspasar fronteres, hem organitzat el Premi Donasses 2020, al qual esteu totes i tots convidats!

Pere Gomila

El cost de les compres on line

No fa gaire el Diari Menorca publicava la notícia que les compres *on line* a Menorca havien augmentat un 30%. Crec que és una dada molt significativa que convida a reflexionar sobre quin és el cost real que açò comporta per a la nostra illa, és a dir quin és l'impacte que té i quin pot tenir a la llarga un costum que s'estén de manera accelerada.

Si bé és cert que comprar *on line* pot tenir certs pretesos avantatges, com la comoditat de realitzar les compres sense haver de sortir de casa, també ho és que l'impacte que açò produeix sobre l'economia local i sobre la societat menorquina, en especial alaiorenca, és molt important tot i que no sempre en siguem prou conscients.

L'impacte més evident és l'econòmic. El perjudici que comprar *on line* provoca en el comerç local és fàcilment palpable. A les dificultats que ja tenen les botigues amb la competència de cadenes i grans superfícies, s'hi afegeix ara aquest nou fenomen que no fa més que créixer. La desaparició de comerços representa una disminució de recursos públics, sobretot via impostos, que repercuteix negativament en els serveis que han d'oferir els ajuntaments, a més d'ocasionar fortes pèrdues a persones que han invertit en els seus negocis en benefici de la vitalitat de la població. I no només els petits empresaris en resulten afectats, sinó també les persones contractades. Cada botiga que tanca vol dir més gent que es veu obligada a anar a les oficines de l'atur. Per tant, menys recursos per a la Seguretat Social i més despesa pública per a l'atenció a persones sense feina. Mentrestant, el benefici de la venda va cap a multinacionals o grans corporacions que no tenen cap implicació amb la societat de Menorca i que ni tan sols sabem com tracten els seus treballadors.

L'impacte ecològic, tot i que destacat, sembla que no és tan visible. No és igual que arribi a Menorca, via marítima, un contenidor ple de gènere per a diversos començos que aquesta quantitat impressionant de petits paquets cap a particulars que viatgen amb avió i per carretera. Més pes, més combustible, més embalatge, més contaminació. Paquets que venen i que molt sovint tornen a causa de les devolucions. L'impacte ambiental, si bé ho pensam, pot ser molt important. La millor opció, sempre que sigui possible, és el producte de Km. 0. És el que manco contamina i el que aporta més beneficis socials.

Un altre tema és l'impacte social. A més establiments tancats, manco vida al carrer, manco contacte humà, manco activitat econòmica, cultural o simplement de relacions entre les persones. A manco comerços, manco oferta i més necessitat de desplaçar-se a l'hora de realitzar determinades compres. El lluç que es mossega la coa. Sense parlar de la relació personalitzada, amable i amb cara i ulls, que rep el client en el comerç local.

Crec que les compres *on line* s'haurien de reservar només per a aquells productes que no tenim la possibilitat de trobar a Menorca, però la prioritat hauria de ser sempre el comerç local, el producte de km. 0, l'opció decidida cap a la sostenibilitat. Parlar de sostenibilitat implica també ser conscients de les accions individuals que es poden dur a terme en aquest sentit. Tot allò que hi puguem invertir repercutirà en un millor benestar social i personal i en un benefici per al medi, per al planeta.

Quico Sintes

D'aquella dècada reproductiva, en som nosaltres

Com a conseqüència del *baby boom* que va tenir lloc als anys 1955-1960, període d'alta fertilitat després de la II Guerra Mundial, en la dècada que hem iniciat el 2020 es generaran uns índexs de jubilació màxims. I la nova disfressa de vells joves, sens dubte, canviarà la nostra societat.

No som només un grup de gent gran: som més sans i més rics que les generacions anteriors. La salut empitjora amb l'edat, és llei de vida, però els vells joves es veu que resistim millor que la majoria. També acostumam a ser molt més actius: molts encara treballam. El fet de treballar és un dels factors que ajuden a mantenir-se sans durant més temps. Resulta freqüent que les persones que continuen treballant després de l'edat normal de jubilació aconseguixen retardar la disminució cognitiva associada a la vellesa. D'alguna manera podem arribar a desafiar les expectatives tradicionals dels jubilats, la qual cosa alterarà els mercats de consum i els serveis financers.

L'auge dels vells joves es convertirà en un impuls per a ells mateixos, per a les economies i per a les societats. Les societats haurien d'estar millor, perquè la despesa pública en salut i pensions hauria de ser inferior a l'esperada, ja que les persones treballen durant més temps i necessiten menys assistència mèdica. Però perquè tot açò passi hauran de canviar tres coses fonamentals: les actituds públiques més respectuoses cap a les persones grans, les polítiques governamentals i canvis dràstics en la despesa sanitària. Moltes de les malalties associades a l'envelliment s'han d'afrontar a través de la prevenció i els canvis en l'estil de vida, ja que, el 2030 arribaran als 75 anys i entraran en un llarg període de declivi per al qual pocs municipis i menys el nostre estan preparats.

La demografia és una eina per revelar misteris i la població alaiorenca i menorquina li dona la raó. Alguna vegada aquests apareixen en titulars: augment de l'esperança de vida, baixada de naixements, augment o baixada de la immigració, etc. I les preguntes ens assalten. Però, sobretot, i des d'un punt de vista pràctic, es pot predir alguna cosa sobre el futur demogràfic?, quins són els reptes demogràfics que haurien de tenir-se en compte en la tasca de govern? Moltes preguntes, respostes generalment interessades, poc imparcials, i escassa perspectiva, teòrica i històrica, a l'hora de donar-los resposta. No en va la demografia és un assumpte tant o més polític que tècnic, i ja se sap que aquí la immediatesa mana.

El radical canvi experimentat ha estat una revolució reproductiva: calia tenir molts fills per una qüestió de subsistència. Ara però aquesta subjecció a la funció reproductora ha afluixat, i ho ha fet perquè per una banda, més gent arriba a l'edat en què poden tenir fills, i per l'altra, perquè tant tenir fills com el nombre, comencen a ser opcions cada vegada més personals. Les descendències reduïdes perme-

ten millorar les atencions i recursos dedicats a cada fill. És un procés en cadena que es retroalimenta amb la següent generació i l'origen de la qual, no ha d'oblidar-se, es troba en el descens de la mortalitat produït per la simple millora de les cures que els humans ens dispensam els uns als altres.

Espanya és un concentrat de brou en aquest procés. Va començar el segle XX en què tot just arribava a 34 anys d'esperança de vida i avui depassa els 80. La fecunditat era d'uns 5 fills per dona, i avui tot just aconsegueix 1,3 fills.

Tot l'anterior ha de tenir-se en compte en comentar la situació actual i, clar, és difícil. La temptació és la immediatesa. Tant la baixa natalitat, l'envelliment demogràfic com l'augment o descens de la immigració són alarmants. Les diferents faccions polítiques llancen retrets als momentanis i passatgers governs. A vegades, fins i tot als autonòmics o als municipals. Com si fenòmens socials de tal calat i que abasten períodes i territoris tan amplis poguessin ser governats o reorientats durant un mandat i en un municipi!

S'ha democratitzat la possibilitat de viure totes les etapes de la vida, cosa de la qual abans només gaudia una petita i privilegiada part dels nascuts. Les persones madures i els nouvinguts a majors ja no són uns indigents deteriorats i sense recursos, com en els anys seixanta i setanta. Avui, per contra, juguen un paper fonamental en suport dels seus ascendents i descendents. S'ha aconseguit criar i cuidar cada fill amb recursos i dedicació impensables fa un parell de generacions. Les dones han quedat alliberades en gran manera de l'aclaparador lligam històric a la reproducció. El capital humà s'ha disparat amb tot açò, i d'un país d'analfabets i treballadors sense qualificació hem passat a un país de classes mitjanes i economia terciària.

Sembla que sigui la demografia la que fa perillar les pensions, les solidaritats entre generacions, el futur de la família o l'emancipació juvenil. Gran fal·làcia! Són els problemes financers, polítics i, sobretot, productius i laborals els que desvien l'atenció cap a la demografia. Paradoxalment, és en aquests àmbits on el futur resulta menys previsible i on existeix més capacitat d'actuació. La clau del progrés demogràfic, en canvi, sempre va ser molt senzilla: la inversió en les persones. Els humans, una vegada dotats de bones dosis de recursos, cures, ocupació, atenció, respecte, cultura o justícia, tenen la sorprenent i ancestral peculiaritat de millorar notablement les societats a les quals pertanyen. Esperem que una nova crisi no ens faci oblidar-ho.

Seguim renovant San Crispín

Hem començat el primer trimestre de l'any amb una sèrie de canvis a la botiga Central que formen part de la segona transformació que duim a terme de la nostra botiga més gran al polígon. Com recordareu, l'estiu passat vam escometre una remodelació estètica de la part de frescos en les seccions de fruita, verdura, peix, pa, xarcuteria i carnisseria. Aquesta remodelació també va comportar l'adquisició de nou mobiliari per a l'exposició de fruita i també per l'exposició del pa.

La nova transformació que hem fet durant el mes de febrer ha consistit a substituir tots els equips de congelació per uns de nous gràcies a la signatura d'una operació de renting amb Caixabank, una acció que ens permetrà no només conservar i exposar millor tota la secció de congelats sinó també un important estalvi d'energia. Aquesta substitució també s'ha de dir que ha servit perquè la segona botiga d'Alaior al carrer des Ramal hagi rebut els equips que estaven en millor estat de funcionament per jubilar els més antics d'aquest establiment.

L'altre gran eix d'aquesta transformació ha estat una variació de l'ordenació de les seccions que, com haureu comprovat, han variat de passadissos, amb una distribució molt més eficient en el que seria alimentació seca, seccions de vins i cerveses així com tot allò referent a drogueria. També hem resituat tots els productes de la secció bio en

un espai que volem rebatejar com l'EcoMercat de San Crispín i que, un cop enllestides les noves retolacions, tindrà un aspecte fenomenal.

I és que no sabem estar quietes i creim que no ho hem de fer per mirar d'ajustar-nos als nous temps i les noves tendències en preferències d'alimentació sense perdre els valors i l'ADN que ens diferencia de la resta de supermercats que competeixen amb nosaltres. I és que nosaltres som una cooperativa i no un supermercat qualsevol. Ara només falta que tots aquests canvis en positiu serveixin perquè la compra sigui més agradable i no us calgui sortir d'Alaior per omplir el vostre carro de la compra als millors preus, per cert.

Jaume Tanus

Grisos...

En el món en què vivim, com sabem, n'hi ha de bo i de dolent, així com hi ha blanc i negre. Però com en els colors mencionats, un d'ells està format per l'excés de foscor, que no li permet quasi tenir el nom de color com a tal, ja que es tracta de la negació total de la llum; mentre que l'altre, el blanc, a l'inrevés del primer, és producte de tota la gamma de l'arc de sant Martí. I així com entre el negre i el blanc existeix una infinitat de grisos, crec, per tant, que igual deu passar amb el gènere humà. Per la qual cosa no és gens fàcil discernir, o millor dit assegurar, a vegades totalment, la bondat o malignitat d'una persona en les seves actituds. Perquè entre tanta varietat de grisos en què poden discórrer també les actituds de cadascú, sempre alguna podrà ser molt bona per a algú, mentre que per a altri aquesta pot resultar del tot nefasta. Parlem sempre d'allò fet en principi sense cap mala intenció. Ni la de ferir, ni la d'agredir, com tampoc aquella d'incitar a propòsit l'altre. I ja veim que bo de fer que és, peu pla i tot, trobar-nos de cop i volta amb saraus de dimensions impensables que poden arribar a provocar fins i tot la mort. I és que el control d'un mateix no està sotmès a cap tipus de

Quines coses...

lleï. Simplement, ballam al ritme de la mateixa naturalesa humana, de la qual encara ningú ha arribat a treure la neta del tot. Com tampoc podem discernir, per exemple, perquè de tant en tant la humanitat sofreix plagues, com ara recentment el "coronavirus", que porta de cap a la ciència. Es demostra que la natura, per una part tan benèvola, també té els seus grisos, i es reserva fins i tot el dret d'exercir de botxí quan ho creu necessari per a la humanitat tot mostrant la seva mà executora. Quan nosaltres, mesquins, no sabem ni podem comprendre de cap de les maneres allò que podríem anomenar com a ritme universal, al qual està sotmès tot des de fa segles i segles. I, no obstant, continuem lluitant, encara que sigui a contracorrent, per intentar desvirtuar allò que, al mateix temps i per altra banda, resulta evident, però que ens fa immensa vessa veure, i fins i tot li hem posat nom: "esperança". Que diuen que és el darrer que es perd.

Enrique Cuadra

Gegants i capgrossos

El 1940, el 8 de febrer, la meua mare cantava a Ciutadella el paper de l'analfabeta Pilar per celebrar el primer aniversari de l'alliberament de Menorca, a la fi de la Guerra Civil, al teatre del Cercle Artístic. Era soprano, una veu magnífica en la tessitura de la Tebaldi, formada pel mestre italià Bellísimo, que la va voler portar a Itàlia, amb l'oposició del meu avi Joan Coll, que considerava els riscos morals en què pogués incórrer si es dedicava a la vida bohèmia. Era, per altra banda, germana d'un caigut per Déu i per Espanya, l'últim alaiorenc que, presoner a l'Atlante, havia sucumbit durant la retirada de l'exèrcit republicà a Catalunya, després d'un bombardeig de l'aviació italiana i el subsegüent afusellament de la resta dels presos, per accelerar la marxa cap als Pirineus, camí de França. El cadàver del meu oncle Javier mai no va ser trobat, tot i que la meua mare i la meua àvia van viatjar a Catalunya per veure si localitzaven el seu cos a les rodalies de Llinars de Vallès.

La música de Fernández Caballero remetia a la guerra de Cuba, i a la tornada de les tropes derrotades després de la guerra contra els Estats Units, quan la regència de Maria Cristina, i el govern de Sagasta es debatien entre la concessió de l'autonomia de Cuba, amb els riscos de la guerra civil davant la revolta dels carlins, la ingerència dels militars en la vida política, la impugnació dels republicans de Blasco Ibáñez i les crides a la pau que els federalistes de Pi i Margall i dels socialistes proclamaven. Va ser paradoxal que per celebrar la victòria dels feixistes a la nostra Guerra Civil, l'honor dels militars es vinculés a una derrota, a Cuba. No obstant açò, el capità general de Balears, Sartorius, que havia convençut Franco que l'aviació italiana no arrasés Menorca, va presidir l'acte.

Militars i música casen malament. Però hi ha una tradició patètica per vincular l'honor de l'exèrcit, amb l'adulament melòman de la ciutadania. I així, Chueca, en la seva sarsuela *Cadís*, "La Marcha de Cadiz" amb lletra de Javier de Burgos, celebren la victòria sobre Napoleó, mentre la cançó del "Soldadito valiente" es concep en honor del dictador Primo de Rivera, vencedor a la guerra del Marroc. Encara sort que el nostre mal anomenat himne nacional no té lletra. La "Marcha de Granaderos" o "Marcha Real" no és himne nacional. Només la bandera és constitucional. A veure si se n'assabenten els usurpadors del vocable constitucionalista.

El pitjor és que fins i tot VOX el reclama. És cert que hi ha d'haver molts socialistes que s'han d'avergonyir que Fernando Serrano fos candidat de PSOE el 1977, i ara ho hagi estat de VOX. Com aquest general a la reserva, Fulgencio Coll que, per dir veritat, honra el seu pare, quan proposava bombardejar el marge esquerre del Nervión per acabar amb ETA. Falta de memòria. Ah!

Partit Popular d'Alaior

L'Ajuntament d'Alaior estalvia 20.000 euros en les factures de llum

L'Ajuntament d'Alaior ha xifrat en 20.000 euros l'estalvi aconseguit gràcies a les diferents actuacions d'eficiència energètica impulsades durant els darrers anys.

Entre aquestes importants actuacions, hi trobam el canvi a llums LED efectuat l'any 2018 a totes les instal·lacions esportives: el camp municipal Los Pinos, el camp de futbol 7, els poliesportius municipal i de l'IES Josep Miquel Guàrdia, l'annex del Col·legi Doctor Comas, i el Club Hípic.

La lluminària LED és una tecnologia més duradora que la tradicional, millora la visió i és molt més respectuosa amb el medi ambient. A més, els costos de manteniment són més baixos i la vida útil d'aquests llums és superior als 10 anys.

Cal destacar també la instal·lació d'un total de 150 plaques solars a la coberta del CEIP Mestre Duran, actuació que fomenta la transició energètica a través de les energies renovables.

Aquestes dues millores, xifrades aproximadament en uns 150.000 euros, es finançaren a partir de dues subvencions del Consell Insular i el Govern Balear respectivament, a cost 0 per l'Ajuntament.

L'objectiu de l'Ajuntament d'Alaior és seguir canviant la il·luminació del municipi a aquesta nova tecnologia més moderna i menys contaminant, sobretot a les vies de circulació, carrers i edificis municipals. L'Ajuntament ja s'ha presentat a una nova subvenció de la IDAE, Institut per a la Diversificació i l'Estalvi de l'Energia, per cobrir de plaques solars l'aparcament que es troba al costat del poliesportiu municipal i instal·lar més càrregues elèctriques per a cotxes.

Aquest canvi gradual dels punts de llum i les millores energètiques faran possible que l'Ajuntament d'Alaior pugui invertir els diners estalviats a seguir millorant les instal·lacions elèctriques.

El carrer sa Rocassa torna a estar obert al trànsit

Després de les obres per millorar el paviment i les voreres en mal estat, el carrer sa Rocassa torna a estar obert al trànsit.

Les obres, que han tingut una durada aproximada de dues setmanes, varen ser adjudicades a l'empresa M.Polo per un cost de 5.000 €.

Alumnes de l'IES JM Guàrdia

Manifest dia de la dona: Invitació a editar

Dia 8 de març, se celebrava el dia internacional de la dona treballadora, o dia de la dona. Segurament, alguns dels que m'escoltau aquí ara, us demanau: per què? Per què ahir? Per què hi ha un dia de la dona i no un dia de l'home? Curiosament, l'altre dia revisava a casa el Twitter i em va cridar l'atenció un tuit de l'usuari sabelafid. Es tractava d'un debat on un home es queixava per ser discriminat en un dia com aquest, ja que segons ell no hi ha cap dia internacional de l'home (sí que n'hi ha, és dia 19 de novembre, però la majoria dels homes no necessiten sortir al carrer a reivindicar els seus drets, per açò aquest dia no és quasi vigent) Carai, vaig pensar jo. Com us podeu imaginar, aquest tuit va crear molta polèmica. Dia 8 de març va néixer com un dia per reivindicar i empoderar la figura de la dona treballadora, independentment del seu origen, estat civil, orientació sexual, etc; no com un dia per sobresortir o per discriminar ningú, més faltaria. Açò mirava de replicar-li aquella jove a aquell home.

I així és, però anem més enllà. Perquè, com va néixer aquest famós 8 de març? Mirem enrere, al 1907. Dia 22 d'agost es va celebrar la primera Conferència Internacional de Dones Socialistes, amb 58 membres, dones òbviament. Clara Zetkin, la líder d'aquesta associació, va ser nomenada aquell dia secretària internacional de la Dona. Idò, en la segona trobada d'aquest grup, el 1910, Clara Zetkin va proposar el 8 de març com a "Dia internacional de la dona treballadora", com una crida a les dones a lluitar no només a l'àmbit laboral (d'aquí ve el nom d'aquest dia), sinó també a molts altres àmbits on s'abusava de les dones: al dia a dia, al sexe, als abusos al nostre cos o a la violència, entre altres. Per què va triar aquest dia? Per què dia 8 de març, concretament, és el dia en el qual reivindicuem la lluita de les dones?

Anem encara més enrere, el 1857, dia 8 de març. Aquell dia un grup de dones obreres del tèxtil a Nova York va sortir al carrer a protestar i a exigir unes condicions laborals més decents. Aquest grup va ser reprimat bestialment. Més endavant, el 5 de març de 1909, un altre grup de treballadores de la Companyia de Bruses Triangle, Nova York també, va realitzar una vaga en què exigien igualtat salarial i una disminució de la jornada laboral a 10 hores. D'aquesta manera, tindrien temps per alletar les seves criatures. 2 anys més tard, 25 de març, en aquesta mateixa fàbrica, es produïa un incendi intencionat a l'edifici, justament a les plantes 8, 9 i 10, les que ocupava la fàbrica. Les obreres que hi treballaven eren dones immigrants que feien feina 10 hores diàries i 7 els dissabtes, guanyant entre 7 i 12 dòlars miserables per 52 hores setmanals de feina. No es van poder salvar perquè els responsables de la fàbrica havien tancat totes les portes, per tant, les sortides estaven impedides, tot i que moltes van intentar salvar-se tirant-se per la finestra. Van ser assassinades 146 persones. 129 dones i 17 homes. La noia més jove tenia tan sols 14 anys. Si us hi fixeu, totes les dates

que he mencionat ara pertanyen al mes de març, i es va escollir el dia 8 com a dia simbòlic, com a l'inici de la lluita.

Aquestes lluites i protestes que acabo d'explicar pertanyen a l'àmbit laboral, igual que aquest assassinat grupal de quasi 130 dones. Però és obvi que hi ha altres àmbits pels quals se surt al carrer avui dia. No només per dones treballadores. Per les dones, en general. Durant molts segles de la història humana hem estat situades en una posició inferior i sotmesa a l'home. La figura de la dona ha estat reprimida, ocultada, discriminada, humiliada, no respectada, durant molt de temps i moltes situacions. Encara perdura ara. Quantes vegades no hem sentit per la ràdio o hem vist per la tele notícies de morts per violència de gènere? Violacions? Pallisses, dones drogades, segrestos...? És fort, sí, però n'hi ha més. Hi ha cultures on es mutila el clitoris a la dona perquè en el sexe no té dret a sentir plaer, s'ha de limitar a satisfer les necessitats i desitjos del seu marit. Hi ha nenes que són obligades a casar-se amb homes que els treuen més de 40 anys als quals no seran capaços d'estimar per voluntat pròpia. Han de tenir fills amb ells i formar una família, és a l'únic que poden aspirar, la resta és cosa dels homes. Hi ha països on quan una dona és violada, se la força a casar-se amb el seu violador perquè una dona fadrina que no és verge és una vergonya per al poble, i se la pot condemnar a mort. Hi ha múltiples casos de dones que són drogades, enganades amb idees d'un futur millor per a ella i la seva família, i que acaben sent forçades a la prostitució, sense cobrar. Amenacades de posar en perill la seva família. Hi ha milers de casos de violència domèstica, maltracte psicològic i físic i fins i tot assassinats. Supòs que sentir açò ens fa pena a tots, però també por. Almenys a jo.

A jo, personalment, que un home que no està ben informat es queixi d'aquest dia i se senti discriminat, me fa ganes de riure, o de plorar, no ho sé. Que una dona no pugui sortir al carrer tranquil·la, sense por al que li pugui passar, sense passar pena pel que porti de roba, és lamentable.

Avui, partint de l'àmbit laboral, ens adonam que tenim molt a demanar, molt a cridar i lluitar, i molt camí a recórrer. Avui demanem igualtat. Igualtat en el treball, ja que tant homes com dones som capaços de fer la mateixa feina i, per tant, tenim dret a cobrar el mateix. Però igualtat en tots els àmbits, que som persones i tots som iguals. Donem veu a les nostres protestes. No ens han de callar. Homes, si ens voleu ajudar sou benvinguts. Però no depenem de vosaltres. Donem veu a totes aquelles dones lluitadores, acorralades, discriminades i assassinades. Tant de bo en un dia com avui no hi hagués tant a recriminar. Per totes les dones. Hem lluitat, lluitem ara i seguirem lluitant!

Redacció

El Fotoclub Ferreries f/llum coneix alaior

El passat 22 de febrer, alguns membres del Fotoclub Ferreries f/Llum van gaudir d'una visita guiada per Alaior a càrrec de Miquel À. Marquès, membre del Centre d'Estudis Locals d'Alaior.

Es va realitzar un recorregut pels carrers del poble i l'església de Santa Eulàlia, el túnel de la Guerra Civil i l'església de Sant Diego, a més de conèixer detalls de la història d'Alaior, la xarxa de carrers i racons singulars.

Els visitants van poder realitzar tot tipus de fotografies dels llocs més emblemàtics d'Alaior.

Paco Perea / AHFM

Pàgina esportiva

Cinc jugadors del CE Alaior entre els vint finalistes d'Històrics 1985/90

L'AHFM ha proclamat els 20 jugadors que han estat elegits finalistes de les temporades 1985/90 i que jugaven a la 3a o 2a divisió (Grup Balear de 3a o Nacional de 2a B).

Els elegits han estat els següents:

Sporting Mahonés: Germans Lluís i Min Viroll, F. Teixidor, A. "Nofre" i Adriano.

CE Alaior: Ramón Melià, Franz Barro, Tomás Fuertes, Bienvenido Perea i Lito Alzina.

CE Ferreries: Tià Carreras, Met Mir, Jandro Allés, Toni Goñalons i Ant. Hidalgo.

CD Isleño: Tiago Pablo, Pedro Clavijo i Toni Mercadal.

At. Ciutadella: Rafa Torres i Miquel Caymaris.

Dels 20 mencionats, 14 han jugat defensant la samarreta del CE Alaior i solament A. "Nofre", Tià Carreras, Met Mir, Jandro Allés, Ant. Hidalgo i Toni Mercadal no han defensat el club alaiorenc.

Ara sols falta la votació final del jurat tècnic, per conèixer el que serà declarat "Històric" i altres dos com a "Rellevants". Sort i ventura per a tots ells, grans referents del futbol alaiorenc i menorquí.

Juvenils

L'equip juvenil del CE Alaior s'està desconnectant de les posicions per poder mantenir la categoria, ja que a falta de 10 jornades està a 13 punts de la salvació i els darrers resultats no acompanyen. A la segona volta han aconseguit solament 3 del 21 punts en joc, amb un registre general de

5 gols a favor i 23 en contra. Díficil camí per mantenir, amb aquests registres, aquesta tan desitjada categoria autonòmica. Esperem un gir positiu en les properes 10 jornades.

Fira de Turisme

Per segon any consecutiu, l'AHFM estarà present a la Fira de Turisme d'Alaior, que tindrà lloc els propers dies 28 i 29 de març en la seva 5a edició. La mostra servirà per donar a conèixer els vincles de Menorca amb les 52 províncies espanyoles i més de 40 països.

Impressió digital, ràpida {
· Targetes
· Invitacions
· Celebrazions

Impressió offset / tipografia

Edició de llibres, revistes, catàlegs...

Disseny gràfic, creació de logos i línia d'impresos

+ de 30 anys d'experiència

Carretera Nova, 137 (Alaior) - Tel.: 971 37 14 29 - email: imprentajpons@telefonica.net

Aquesta pàgina és patrocinada per

Fins divendres 13

Exposició

Exposició sobre els 50 anys de l'Aeroport de Menorca

Església de Gràcia

Ajuntament d'Alaior

Divendres, 6

Conferència

«Activa tu potencial», a càrrec de Guen Dargyey

Biblioteca Pública

20 h

IRC Menorca

Dissabte, 7

Jazz

Concert de Jazz & Blues, amb Jordi Sans & The Souls

Sant Diego

20 h

G. Balear, Consell i Ajuntam.

Diumenge, 8

Teatre

«Mi vecindario. Una mujer, 9 cabezas». A càrrec de Luz Domínguez

Convent de Sant Diego

19.30 h

Ajuntament d'Alaior

Dilluns, 9

Premi

Premi Donasses 2020: Sísí Armengod

Seu de la UIB

20 h

Junts per Lô

Dimecres, 11

Contacontes

Contacontes: «Na Marina», a càrrec de Belén Gardés

Biblioteca Pública

18.30 h

Xarxa Biblioteques Menorca

Dissabte, 14

Trobada literària

Trobada per comentar «Nova il·lustració radical», de Marina Garcés

Biblioteca Pública

19.30 h

Grup Lectura i F.M. Cooperac.

Diumenge, 15

Concert

Concert a càrrec de Cristina Arcos, saxofon

Sala d'Activitats Ciutadanes

19.30 h

Joventuts Musicals

Dissabte, 21

Cinema i poesia

«Aunque... La poesía de Luis García Montero», i recital poètic de J. López C.

Sala d'Activitats Ciutadanes

18 h

Xarxa Biblioteques Menorca

Dissabte, 21

Jazz

Concert de Jazz & Blues, amb Pere Arguimbau Trio

Sant Diego

20 h

G. Balear, Consell i Ajuntam.

Diumenge, 22

Caminada

Barrancs del sud

Trobada: Aparcament del Poli 9.30 h

Centre d'Estudis Locals

Divendres, 27

Literatura

Cicle Clàssics amb els ulls tancats: «Austen», a càrrec de Iosune Arriaran

Sala d'Activitats Ciutadanes

20 h

Xarxa Biblioteques Menorca

Diumenge, 29

Concert

Concert a càrrec d'Helena Ressureição, mezzosoprano, i Marc Serra, piano

Espai Rotger

19.30 h

Joventuts Musicals

Recollirem els vostres originals fins al 20 de març

El número d'abril sortirà dimecres dia 8

Fotos: Pere Alzina

CARNAVAL 2020

Espai patrocinat per:

